

67. évf., 2013. X. 31., ára 50 dinár

32

Jó Pajtás

Elszálltak délnek...

A JÓ PAJTÁS 43. NYELVMŰVELŐ VERSENYE

Érkeznek a jelentkezések

a Szűcs Imre gyermekversmondó versenyre

A versenyen a szervezők – a magyar nyelv napjához is kötve – meg kívánnak emlékezni a huszonnégy éve elhunyt neves gyermekköltőről, a Jó Pajtás irodalmi szerkesztőjéről, s egyben folytatni szeretnék a gyermeklapunk által eddig negyvenkétszer megszervezett hagyományos nyelvművelő versenyt.

A Szűcs Imre versmondó verseny kiindulópontját a Forum Könyvkiadó kiadásában a nemrég megjelent, vajdasági magyar szerzők rövid műveiből összeállított **EZÜSTTULIPÁN** című gyermekvers- és prózaantológia képezi, ezzel is visszatérve ahhoz a régen volt gyakorlathoz, hogy minden nyelvművelő versenyünk egy-egy frissen kiadott könyvhöz kötődik, azaz ajánlott ebből a könyvből verset választani (de nem jelent hátrányt a versenyben, ha más vajdasági magyar gyermekverssel lép föl a versenyző).

A versenyben részt vehet minden vajdasági elemista, akik korosztályuk függvényében négy kategóriában versenyeznek:

1. korcsoport: 1. és 2. osztályosok

2. csoport: 3. és 4. osztályosok

3. csoport: 5. és 6. osztályosok

4. csoport: 7. és 8. osztályosok.

A verseny (a nagyobb iskolákra gondolva) osztálybajnokságokkal kezdődik, ahonnan a magyartanárból (illetve tanítóból) és két tanuló-ból álló zsűri által kiválasztott 2-3 tanuló jut tovább. Az iskolabajnokságon az osztálybajnokok vesznek részt (a bírálóbizottságot tanítók és magyartanárok képezik), innen a korcsoportonkénti 1-1 győztes (iskolánként 3 tanuló) megy a körzeti bajnokságra (kis létszámú iskolák esetében az osztály-, illetve iskolabajnokság összevonható, egyszerűsíthető a rendszer).

A nagyobb iskolákban mostanában vannak, vagy már meg is voltak az iskolabajnokságok. Ezek győztesei a Törzsudvarnokon (a térképen Banatski dvor néven keresendő) megtartandó döntőre mennek tovább. A korcsoportonkénti 1-1 tanuló nevét kérjük a legrövidebb időn belül a szerkesztőségbe eljuttatni (e-mail). Kérjük, hogy a benevezés tartalmazza a döntőbe jutott gyerekek nevét, osztályát, a vezető tanár nevét, mobiltelefonját, e-mail címét. Természetesen művelődési egyesületek

vagy más civil szerveződések is benevezhetnek a versenyre, még semmiről sem maradtak le, de most már valóban ne késlekedjenek.

Mivel a szerémségi körzetben nincs magyar nyelvű általános iskolai oktatás, csak pótottatás itt-ott, elvéve, onnan néhány tanulót közvetlenül hívunk meg a döntőre, oktatójuk ajánlása alapján.

A verseny döntőjét, valamint a **EZÜSTTULIPÁN** című kötet bemutatóját Törzsudvarnokon tartjuk meg a tavaly már beharangozott napon: 2013. november 9-én. A győztesek és főlkészítő tanáraink értékes könyvjutalomban részesülnek, de a döntő minden résztvevője a helyszínen ajándékkönyvet és emléklapot (oklevelet) kap.

A versenynaptár a következő:

1. Benevezés/jelentkezés	folyamatosan
2. Osztálybajnokságok	megtörténtek
3. Iskolabajnokságok	most vannak folyamatban
4. Döntő – záróünnepség	2013. november 9.
- A második és harmadik pontot ajánlasként kell értelmezni.

Könyvrendelési lehetőség

Az **Ezüsttulipán** című vers- és prózaantológia, 400.- dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a kiadónál:
Forum Könyvkiadó Intézet,
21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1/III.
Tel.: 060/7300207;
e-mail: csaba@forumliber.rs
CSAK KÖNYVRENDELÉS!

Romániában jártam, a Herkules táborban

Az a táj! Soha nem láttam még ilyen szépet. Azok az óriási, pompás hegyvonulatok és az őket fedő dús növényzet!

Az odaút jó hosszú volt, de azért a látványért megérte. Hat óra füllesztő buszozás után megérkeztünk. Egy négycsillagos hotelban szállásoltak el bennünket. Nagy kavarodás után szobát foglaltunk. Egy kis szoba három személynek, televízióval és ruhásszekrényvel. Ez jutott nekünk. Piroskának már a belépés után sikerült megakasztania a rolókat, ezzel betekintést engedett a kíváncsi szemeknek. Az első benyomásunk a romániaiakról az volt, hogy önteltek, beképzelték, és hogy nem érdemes barátkozni velük. A szomszédos szobában Alice és Alexandra lakott. Kaptunk egy projektet, amin egész idő alatt

dolgoztunk. Egy rendőr ajánlásával a címe Antidrog lett. Még első nap képeket készítettünk, hogy később levetítsük egy gyerek életét, aki felnőtte válása során drogozni kezdett, majd börtönbe került. Szabadulása után antidrogos kiselőadásokat tartott gyerekeknek. A második napon megismerkedtünk pár gyerekkel, és egész késő estig csevegtünk velük. Székeket hordtunk egy félreeső helyre, és ott folytattuk a tárgyalást. Egy gyerek, igaz, hogy kicsit törte a magyart, de tolmácsolat nekünk, hanem tudtuk kifejezni magunkat angolul. Az elkövetkező napokban voltunk egy medencén és a Vaskapunál is. A Vaskapuzhoz az utat hajóval tettük meg. Rengeteg kajakozót láttunk. A medencére csak mi mentünk a Timivel és a románokkal. Kicsi fürdő

volt, de barátságos, mögötte szakadék, kerítéssel határolva. A kis faházban, ahol emléktárgyakat árultak, gondot okozott, hogy az elárúsító nem tudott angolul, de szerencsére Alexandra kisegítette. Néhány fiú vízipisztolyt vett, és azokkal csatáztunk. Fáradtan értünk vissza a szállóba, és ott mindent elmeséltünk Piroskának, aki kicsit duzzogott, amiért nem jöhetett velünk. Vasárnap indultunk haza, még úticsomagot is kaptunk.

A búcsú nagyon fáj, talán az idő múlásával majd enyhül a fájdalom, de sosem múlik el. Nagyon jó nyaralás volt, az emlékeim örökké megmaradnak a tájról, az emberekről...

Bartus Valentina, 7. b osztály,
Cseh Károly iskola, Ada

Nem szeretnék kövér lenni!

Október 16-a, az egészséges táplálkozás világnapja

Az egészséges táplálkozás világnapjának célja, hogy megszerettesse a gyerekekkel az egészséges táplálkozást, és ezáltal szembeszálljon a világszerte egyre riasztóbb mértékeket öltő gyermekori elhízással.

Számos életmódminta a gyermekorunkból ered. Ezért azok a gyerekek, akiknek megtanítják, hogy milyen fontos az egészséges táplálkozás, és akik helyes táplálkozási szokásokat alakítanak ki, felnőttként is nagyobb valószínűséggel folytatnak majd kiegyensúlyozott életmódot.

Az egészséges étrendnek megfelelő mennyiségben kell tartalmaznia a szervezetünk számára fontos energiát adó tápanyagokat (fehérjéket, zsírokat, szénhidrátokat) és energiát nem adó tápanyagokat (vitaminokat, ásványi anyagokat és nyomelemeket). Próbáljunk változatosan táplálkozni minél többféle nyersanyag felhasználásával, a lehető legtöbbféle készítési módot alkalmazva. Ezzel nemcsak ízletes ételek kerülnek asztalunkra, hanem sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy minden szükséges tápanyagot biztosítunk a szervezet részére.

Az óbecsei Sever Đurkić iskola biológia-tanárnője, **Kabók Katalin** megtanítja a

tanítványait a helyes, egészséges táplálkozásra. Még év elején felhívta a figyelmüket október 16-ára, az egészséges táplálkozás világnapjára. Ebből az alkalomból faliújságot készítettek, melynek bal oldalán a BULIMIA, jobb felül az ANOREXIA kifejezés olvasható, majd az egészséges és egészségtelen táplálékok sora...

– Az iskolában a természetóvó tantárgy keretein belül az egészséges életmódra, az egészséges táplálkozásra tanítom a tanítványaimat. Igaz, hogy ez választott tantárgy, ami azt jelenti, hogy az itt kapott osztályzat nem kerül be az átlagba, de ennek ellenére sokan jönnek az óráimra. Mivel az iskolában a felsősök közül kevesen uzsonnáznak, ezzel a faliújsággal arra szeretnék felhívni a többség figyelmét, hogy maguk készítsék el otthon az uzsonnájukat egészséges, teljes kiőrlésű lisztből sült kenyérből vagy péksüteményből, mely mellé kerülhet joghurt, alma... Ez egyben pályázat is. December elsejéig kell betenni a faliújságon lévő Kedvenc egészséges uzsonnareceptjeim föliratú kis borítékba, mit ajánlanak, mi lehetne a kedvenc tízórai. Később ismét készítünk majd egy faliújságot, amelyre az egészséges élelemből készült tízórai kerülnek.

– Ez a faliújság arra is fölhívja a figyelmüket, melyek azok az élelmek, melyek sok adalékot (E-vel jelölik) tartalmaznak, s ha fogyasztjuk őket, milyen betegséget okozhatnak – mondja a tanárnő.

A nyolcadikos **Gregus Sándor, Urbán Levente, Gortva Emese** és **Bozsóki Petra** még bábukat is készítettek, hogy minél jobban illusztrálják a bulimia és az anorexia kifejezések jelentését.

– Jókat szórakoztunk a bábuk készítésekor – mondja Sanyi –, arra törekedtünk, hogy minél soványabb alakot formáljunk.

– Igen – szól közbe Levente –, ugyanis az anorexiás személy nem akar enni, csak néhány falatot, csontsovány, mégis azt hiszi, magáról, hogy kövér. Ez már betegség.

– Mi Petrával a bulimiás beteget mintáztuk meg, aki egész nap eszik, persze egészségtelen ételeket – jelenti ki Emese. – A sok csokitól, chipstől, zsíros ételektől, édes italtól, ezeket a faliújságon is felsoroltuk, meghízik.

– Én egészséges ételt eszem, sok zöldségfélét, gyümölcsöt, mert nem szeretnék kövér lenni – fejezi be beszélgetésüket Petra.

Koncz Erzsébet

A gyermekhéten történt

Elérkezett a gyermekhét. Már nagyon vártam.

Hétfőn pirosba kellett öltöznünk. Az iskolában Ki mit tud? versenyt rendeztek. Három osztálytársam is benevezett, akik végül az első helyen osztoztak még néhány gyerekkel.

Kedd a sárga szín napja volt, és a kisállatkiállítás volt soron. Sajnos én a kutyámat nem tudtam elvinni, mert beteg volt, de ennek ellenére sok szép állatot láttam.

Szerdán lilába vagy rózsaszínbe kellett öltözni. Gyerekvásárt rendeztek. A gyerekek érteskesíteni tudták régi játékaikat. Később akadályversenyt rendeztünk a tornateremben. Nekem nagyon jól sikerült végigmenni a pályán.

Csütörtökön magyarországi vendégeink voltak. Csoportokban rajzoltunk. Macskákat, tündérket, vízi, illetve rovarvilágot. Nagyon jó buli volt.

Pénteken fehérbe öltöztünk, és sportnapunk volt.

Nekem tetszett ez a hét, mert moziban voltunk, megnéztük a Zsinagógát, sokat játszottunk, de keveset tanultunk. – **Dékány Máté**

Az igazgató nő finomcsalátával lepte meg a kiállított kisállatokat

A elmúlt héten iskolánkban gyermekhét volt.

Hétfő – A mai program a Ki mit tud? volt. Pirosba lehetett öltözni. Én egy piros inget öltöttem magamra, s úgy mentem a suliba. A Zsinagógában jártunk.

Kedd – Kisállat-kiállítás volt. Sárgába lehetett öltözni. Láttam egy pár kisállatot. Nekem Dani hörcsőge tetszett a legjobban.

Szerda – Nagy izgalommal mentem a suliba, mert vásárolhattunk. Vettem egy autószállító kamiont, léggót, Star Wars figurát, teherautót. Osztályunk gyümölcssalátát készített.

Csütörtök – Ezt a napot nagyon vártam, mert Pestről jöttek hozzánk diákok. Együtt rajzoltunk, táncoltunk és barátkoztunk. Ezen a napon a kék szín volt a domináns.

Elkészült a gyümölcssaláta a 4. c-ben

Pirosban a 4. c-sek

Péntek – Fehérben jöttünk. Egyik órán zumbáztunk.

Gyorsan elmúlt ez a hét. Jókat szórakoztunk az osztállyal. Nem búsulok, hogy vége, mert jövőre is még gyermek leszek, tehát még ünnepelhetek, mint sok más gyerek. – **Zemkó Attila**

Ki a szebb, a kutya vagy a gazdija?

Számomra a gyermekhét szépen telt el. Sok izgalmas dologban volt részünk.

Csináltunk gyümölcssalátát, voltunk moziban, vásárt is rendeztünk.

A legszebb élményem az volt, mikor a magyarországi gyerekek és tanítóik meglátogat-

tak minket. Keksszel és üdítővel vártuk őket. Mikor megérkeztek, a tanító néni csoportokra osztott bennünket. A mi csoportunknak az volt a feladata, hogy halakat rajzoljon. Mindenkinek nagyon szép lett a munkája. A rajzokat kivágtuk, majd felragasztottuk egy kék színű papírlapra. Ezek után lementünk a tornaterembe. Ott a vendéggyerekek táncoltak. A végén mi is bekapcsolódtunk.

Remélem jövőre is ilyen szép gyermekhétünk lesz. – **Losonczy Miklós**

4. c osztály, Szabadka, J. J. Zmaj iskola

Ki mit tud? – a 2. helyezett Losonc András (2. c osztály)

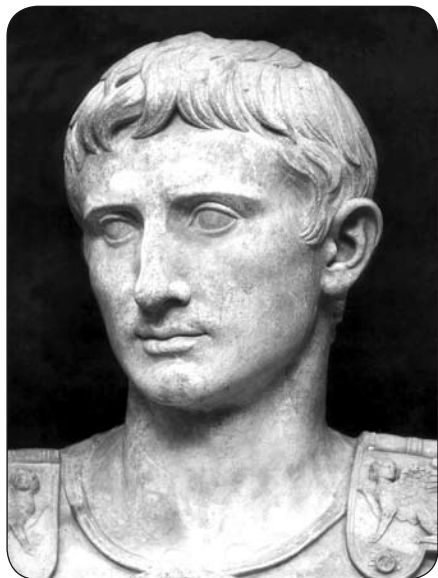
Gyermekvásár

Időutazás az ókori Rómába

„Hál a vadász jéghideg ég alatt,
s hogy gyöngéd feleség várja, eszébe sincs,
míg szarvas nyomain futnak a hű kutyák,
vagy háló között marsusi kan dühöng.”

(Horatius)

Egy napon végre megvalósult életem nagy álma. Engem jelöltek ki, hogy visszautazzak az ókorba. A helyszínt én határozhattam meg, s így választásom a ma is gyakran felidézett Római Birodalomra esett. Az utazás célja az volt, hogy bizonyítást nyerjen: az ember környezetpusztító természete az ókoriakban is megvolt. Az utazás előtti hónapok azzal teltek, hogy gondosan áttanulmányoztam azokat a könyveket, amelyek a rómaiak életéről szólnak. Mindenképpen el akartam kerülni a nagy meglepetéseket. Nem tagadom, hogy izgalommal teli várakozás közepeztette mentem be a munkahelyemre.

Amikor azonban beléptem az intézet kapuján, ahol dolgoztam, a szorongásnak már nyoma sem volt bennem. Egy teremben felöltöttem magamra az ókori Rómában használatos ruhadarabokat: tógát, tunikát és sarut. Könyveket nem vihettem magammal, mert túl árulkodók lettek volna. Majd amikor elérkezett az idő az indulásra, elköszöntem társaimtól, és...

Egy füves téren fekvé tértem magamhoz. Körülöttem emberek álltak. Felségítettek, eközben megkérdeztem tőlük, hol vagyok. Rómában – mondták. Akkor hát sikerült, gondoltam magamban. Egy vendégfogadó után érdeklődtem, amit itt mansiónak mondanak. Megmutatták az utat, majd magamra hagytak. Elindultam a szállás felé, ahonnan csak másnap szándékoztam továbbmenni. Így amikor beköszöntött a reggel, egy stacionál cisiumot váltottam, s ezzel a könnyű, kétkerekű kocsival indultam utazásom első helyszínére, a római amfiteátrum Flaviumba, hogy meggyőződjek, valóban olyan kegyetlenül gyilkolták-e le egy-egy ünnepi játéksorozat

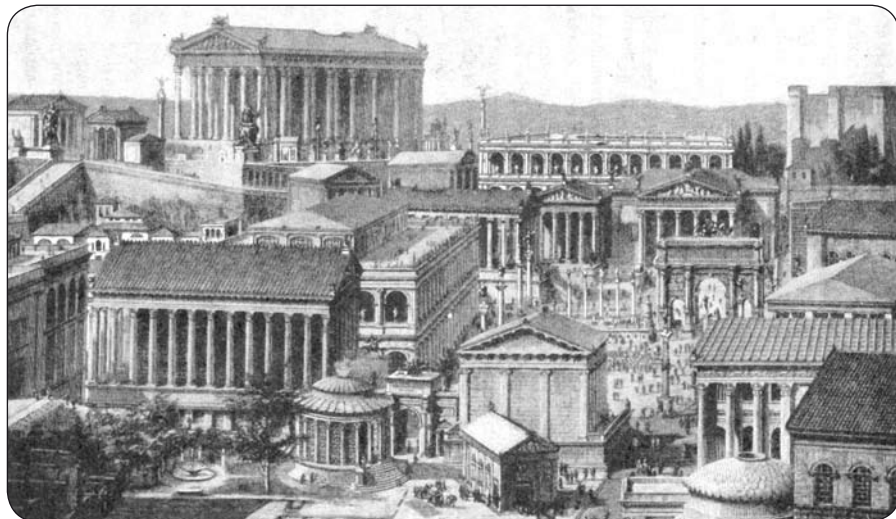
alkalmával az emberek és állatok százait. Szerecsémre éppen akkor rendezték be az amfiteátrumot egy naumachiára, vagyis tengeri ütközetre. Elfoglaltam a helyemet, s néztem a körülöttem levő embereket. Felfigyeltem a mellettem ülő két római polgárra. Az egyik közülük fehérített tógát (toga candidát) viselt, ezzel jelezve, hogy hivatalra pályázik. Az állatviadalokról beszélgettek. Pompeiust emlegették, aki a konzulúsága idején egy ötnapos játéokra nem kevesebb mint ötszáz oroszlánt és négyszáztíz párducot szerzett. Majd Augustus került szóba, akinek császársága alatt a venatiókon (állatviadalokon) ötszáz elefántot öltek meg. Ezek voltak a szép idők, mondták, s felém fordultak. Panem et circenses (kenyeret és cirkuszt a népek), sütöttem el a jól ismert mondást, nehogy feltűnést keltsék. A naumachia után gazdag tapasztalattal tértem vissza a mansióba. A látványos tengeri csata nagy hatással volt rám, de ugyanakkor a két római polgártól hallottakat sem tudtam feledni. A nagy számok nyomot hagytak bennem. A természet kizsákmányolása tehát már ekkor elkezdődött! A legelszomorítóbb az volt, hogy ezeket a gladiátorküzdelmeket és venatiókat a konzulok és császárok saját önző érdekeiktől vezérelve rendezték, hogy ezzel nyerjék meg ezt az elbizakodott és a nagyok hiúságából élősködő népet, amely mindig újabb, változatosabb és véresebb látványosságokra vágyott.

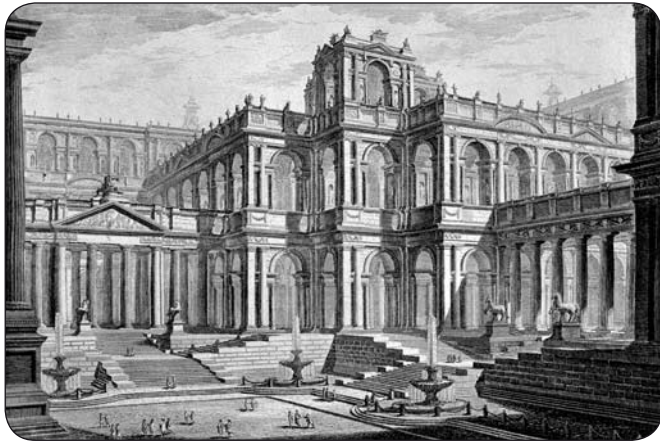
Másnap egy templomot kerestem fel. Ott szóba elegyedtem egy pappal, akiről később kiderült, hogy a flamines minores egyike volt. Amikor megpillantottam, tisztelettel léptem eléje. Elmondtam, hogy messi vidékről jöttem, s csak ideiglenesen élek itt. Megkértem, beszéljen a természet és a római vallás viszonyáról. Szívélyesen fogadta közeledésem, s néhány percnyi gondolkodás után így szólt:

– Kezdetben a rómaiaknak alakatlan, illetve állatalakot öltött isteneik voltak, s csak később váltották fel őket az emberekről mintázott istenek. Az ősi római istenségek közül számos vigyáz a természet egy-egy egységére. Fannus

a mezőkre, Fauna a természet egészére. Silvanus a fák és az erdők, Ops a termés, Vertumnus a gyümölcs, Pomona a fák, Flora pedig a virágok őrzője. De más istenek is hatalmat gyakorolhatnak a természet fölött, és szent állataik, olykor növényeik is vannak. Így Iuppiter, a fényesség atyja, a világosság és az égbolt istene, az ég ura, s így istene minden égen előforduló tűneménynek, például a villámnak, a mennydörgésnek és az esőnek. Neptunus a tengerek istene, aki háromágú szigonyával felzúdítja vagy elsimítja a tenger hullámain. A lovat is ő teremtette. Mars szent állata a farkas és a harkály, szent fája a tölgy. Apollo növénye a babér, kedvelt állatai a szarvashéhn, a gyík, az ölyv és a delfin. Mercurius a teknősbékát, a kakast és a kecskebakot szerette, míg Iuno a pávát és a varjút. Minervához a bagoly tartozott, szentelt növénye pedig az olajfa volt. Venustus, a báj és szerelem istennőjét pedig eredetileg mint ósítáliei kerti istenasszonyt, a tavasz, a csirázó és a virágzó természet oltalmazóját tartották számon. Hozzá a galamb, a veréb, a nyúl, a mirtusz, a rózsza és az alma állt közel. Orcusnak (Plutónak), az alvilág istenének szent állata a kutya, a farkas, a kígyó, növénye a ciprus és a nárcisz volt.

Még jó néhány szent állatot és növényt említett a pap, de ezeket már nem tudtam megjegyezni. Később arról is beszélt, hogy az áldozatok (sacrificiumok), s ennél mi sem egyértelműbb, a természetből kerülnek ki. A rómaiaknak véres és vértelen áldozataik vannak. A gyümölcsök zsengéje, a fák vagy a gabonák első termése a vértelen sacrificiumok közé tartozik. A disznók (sus), a juhok (ovis) és a bikák (taurus) pedig véres sacrificiumnak számítanak. Az isteneknek csak hím, az istennőknek csak nőstény áldozatokat szabad bemutatni, s az is meg van szabva, hogy melyik istennek milyen állat áldozható. Mars például lovat, Pluto pedig fekete színű juhot kíván. Az áldozatokhoz fontos a ver sacrum (szent tavasz). A tavasz összes első termését áldozatul ajánlják fel. Továbbiakban azokról a papokról is szó esett, akiknek a tevékenysége valamilyen mó-

don kapcsolódott a természethez. Elsősorban az augurokat emelte ki, akik égi jelekből, a madarak repüléséből, a csirkék táplálékából jósoltak.

Aznap délután egy fürdőbe látogattam azzal a céllal, hogy ott olyan római írókról szerezzek ismereteket, akiket a természet ihletett meg. A fürdő társalgótermében éppen felolvastam (recitációt) tartott egy tekintélyes külsejű polgár. Feltételeztem, hogy író vagy költő lehet. Miután a recitatio véget ért, odamentem hozzá, s előadtam neki szándékaimat. Kedvesen fogadott, illedelmesen beszélt velem, s azt mondta, hogy amennyire szerény ismerete lehetőségessé teszi, rendelkezésemre áll. Először Titus Lucretius Carus tanítókölteményéről beszélt, a De rerum naturáról (A dolgok természetéről). Költőbarátom Lucretiust a legnagyobb közé sorolta, s páratlan tehetséget tulajdonított neki. Lucretius ebben a filozófiai művében – magyarázta – Epikurosz elméletét ismerteti az anyagi világ és a természet eredetéről. A hatodik könyvét például egészében a természeti jelenségek magyarázatának szenteli. Okát adja a mennydörgésnek, a villámnak, a felhőknek, az esőnek, a hónak, a jégnek, a földrengésnek, a víz körforgásának és a vulkánok működésének. Lucretius után Horatiusról beszélt, akinek ódáiban minduntalan visszatér a természet. A természetből vett szemléletes képeket Horatius arra használja fel – mondta –, hogy ezzel támassza alá filozófiájának helyességét. És bizonyításképpen felidézett nekem egy versrészletet:

„Jobban jársz, Liciniusom, ha nem törsz folyton a nyílt tengerek ostromába, s gyors szelektől tartva nem óvakodsz a parti hegyekhez.”

Majd Phaedrus tanító célzatú állatmeséi közül mondott el néhányat. Végül pedig az

idősebb Plinius Historia naturalis (Természet-történet) című munkájáról esett szó, amelyet a rómaiak legnagyobb enciklopédikus műveként emlegetett, s nagy tisztelettel beszélt szerzőjéről. Ez a mű – mondta róla – magában foglalja az összes természettudományi ismereteinket.

Úgy terveztem, hogy a következő napon elhagyom ezt a számomra teljesen idegen helyet. Már magasan járt a nap az égen, amikor felébredtem. Összeszedelődzködtem, majd még utoljára sétálni indultam a közeli erdőbe. Az erdő felé vezető úton gabonaszállítókkal találkoztam. Megkérdeztem, honnan jönnek. Egyiptomból, hangzott a válasz. Amíg be nem értem az erdőbe, ezen gondolkodtam. Tudtam, hogy nagyjából Kr. e. százötven évvel hódították meg a rómaiak Észak-Afrikát, s ez a terület rövidesen a birodalom gabonarakárává vált. Caesar idejében évi ötszázezer tonna gabonát is megtermeltek ott. Az idő tájt több mint hatszáz város virágzott arrafelé, de az idők során legyőzte őket a Szahara lassan észak felé mozgó homokja. A rómaiak ugyanis az erdőket gyakorlatilag kiirtották. A rablógazdálkodás kimerítette a termőtalajt, a természetes növénytakaró kipusztult, a föld vékony termőrétege egyszerűen eltűnt. A valaha termékeny földek sivataggá váltak. Újabb bizonyíték a hódító rómaiak környezetpusztító tevékenységére. A múlt ökológiai hibáit az emberiség, sajnos, ma is megismétli.

Végre beléptem a fák sűrűjébe. Itt is ugyanaz a béke és nyugalom fogadott, mint az otthoni erdőkben. Persze, olykor ezt a csendet felverte a vadászkutyák csaholása. A rómaiaknak ugyanis kedvelt szórakozásuk volt a vadászat.

Különösen szerettek vaddisznóra menni, mert ennek a vadászata járt a legtöbb veszéllyel. A farkast hozzá képest hitvány vadnak tekintették. Az ilyen nagy vadra külön fegyverük is volt: a vadászgerely és a kézi íj. Vadászkutyákat és vadászparipákat is neveltek erre a célra. Ettől eltekintve azonban az erdő az évezredek távlatában is ugyanazt a képet mutatta és mutatná mindig, ha az ember el nem pusztítaná vagy meg nem ritkítaná az életközösségeit. A zárt lombkorona alig engedte át a napfényt, így az aljnövényzet szegényes volt. Az erdő mélyén patak csobogott a kövek, sziklák között, folyása hol felgyorsult, hol lelassult, attól függően, hogy milyen akadályokon kellett átvergődni. Felszínén játékos fényben törtek meg az elvélve beszabaduló napsugarak. Vize olyan tiszta volt, hogy láttam az alján a kövcsíkokat. Megmostam az arcom, majd ettől kissé felüldülve folytattam utamat. A madarak csiripeltek, s olykor valami mocorgást hallottam az avar között. A bokrok álnokul állták el előttem az utat, úgyhogy egy kis idő múlva feladtam a velük való küzdelmet, s visszafordultam, hogy lepihenjek egy arra alkalmas helyen. Találtam is ilyet. A fák ugyanis nem messze egy kis rétet fogtak közre. Így arra indultam. Letelepédtem, s elővettem útinaplómat, hogy lejegyezzem ennek a hosszú utazásnak a végső következtetését: az ember veleszületett tulajdonsága a természet kizsákmányolása, az élőlények mérték nélküli pusztítása, amely már az ókorban elkezdődött. Az emberiség a jelenek élt és él, cselekedeteinek következményeiről nem akart és nem is akar tudomást venni. E hosszú útnak a végállomása, ha nem térünk időben észre, bolygónk pusztulása lesz.

B. J.-TB

HOROG

Ahol fontosak a kishorgászok

A szajániak megkülönböztetett figyelmet szentelnek a felnövő horgásznemzedéknek. A fiatalokkal, a gyerekekkel való foglalkozás, beleértve a horgászokat is, tájainkon idővel többnyire az üres szólamok szintjére züllött. Értsd: mondták, de nem csinálták. Vannak azonban helyek – továbbra is Szajánról van szó –, ahol nem mondogatják, hanem nagy odaadással művelik. Mondhatni, hogy a kishorgászok körül forog a (horgász)világ.

A nemrégiben megtartott csukafogó versenyen... Álljunk meg! Versenynek mond-

Díjátadás

ták, barátkozásról volt szó, mégis mindenki komolyan végigküzdötte. Szóval erre a versenyre a kishorgászok is hivatalosak voltak. Ha nem fellépőkként, akkor aktív résztvevőként. Egyrészt azért, hogy a verseny végével a zsákmánnyal fényképezkedjenek, másrészt pedig azért, hogy a díjak átadásakor ünnepeljék őket. Miről is van tulajdonképpen szó? A kishorgászok ünnepléséről! Arról, ami a mi – mondjuk így – szakmánknak nemigen jár ki.

A horgász sikerének ugyanis nincsenek szemtanúi. Azért (is) jár a vízpartra, hogy távol legyen az emberek forgatagától. De ha szép halat zsákmányol, annak nincsen szemtanúja. Ha beszámol róla, akkor a horgászok nagyotmondásáról fabrikált buta viccekkel cukkolják. A horgásznak tehát van élménye, van sikere is, de sikerélménye nincs. A horgásznak nem jár ki az ünneplés, a vállvergetés, az elismerő szó, a taps...

Ezen változtattak Szajánban. Az elmúlt horgászdíny során kishorgászaink verseny-

Zombori Renátó

Domonkos Fanni és Fekete Félix

ligájában nyújtott teljesítményükért a gyerekek szerény díjakat kaptak. Ennél azonban sokkal fontosabb, hogy a díjakat a csukázóverseny eredményhirdetését megelőzően osztották ki. Tele volt a terem felnőtt horgászokkal. És valamennyien a kishorgászoknak tapsoltak.

Díjat (meg tapsot!) kapott **Domonkos Fanni** és **Barnabás, Milica** és **Nataša Kovačev, Kormányos Réka, Beszédes Máté, Zombori Renátó, Tószegi Erik** és **Gubacs-kó Emmánuel**.

Aleksandar Lipinski

A lápi póc

Azt hittük, hogy a képen látható hal kiveszett vizeinkből. A régmúltban, amikor még nagy kiterjedésű mocsarak és lápok voltak ezeken a tájakon, a lápi póc tömeges volt. Aztán a lecsapolások, az ármentesítések, az életterét jelentő vizek felszámolása következtében annyira megfogyatkozott, hogy szinte nem is volt belőle. A dolog azonban nem így festenek, derült ki a közelmúltban.

A lápi póccal azért nem találkoztak, mert nem keresték. És azért nem keresték, mert nehezen járható terepeken, eldugott helyeken kellett volna keresni. A lápi póc keresése nem hasonlítható össze a korzói sétával. Fáradtságos terepjárással, sárdagasztással jár. És most már nem is szabad bántani. Ahol megtalálják, azt a területet védelem alá kell helyezni.

Sokáig azt hitték, hogy csak a Zasavicában van belőle. Ez a folyócska a Száva mellékfolyója, és épphogy csak Vajdasághoz tartozik. Aztán nemrégiben Sipos Sándor és kutatócsapata további helyeken – Bácskában és Bánátban – is megtalálta.

A képen látható halak nagyobb példányai a gyűjtésből valók – kutatóknak minisztériumi engedéllyel szabad –, míg a kisebb példányok a sikeresen elvégzett akváriumi szaporításból erednek. A kiveszettnek vélt halat tehát megőrizték a ti nemzedéketek számára.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Október 31.

Farkas, Kristóf, Alfonz és Cseke napja.

Farkas: Régi magyar személynév. Azon ritka eredeti magyar neveink egyike, melyeket nem szorítottak ki a keresztény nevek. A Farkas nevet a középkor óta folyamatosan használják.

Alfonz: Germán eredetű név. Jelentése: nemes, készséges, harcra kész.

X. 31.

Takarékossági világnap: a világ takarékpénztárainak 1924-ben tartott első kongresszusán hozott határozat értelmében minden év októberének utolsó munkanapján tartják világszerte.

1517. X. 31. (496 éve)

Luther Márton wittenbergi teológiai professzor közzétette 95 tézisét, amellyel kezdetét vette a reformáció. Tézisei a búcsúcédulákkal való visszaélések, és a katolikus egyház elvilágiasodása ellen szóltak. A reformáció súlyos tudati válságot okozott a nyugati kereszténységben, és az egységes egyház evangélikus és katolikus egyházra szakadt. Luthert a pápa kiátkozta és kiközösítette, III. (Bölcs) Frigyes szász választófejedelem védelme alatt élt Wartburg várában, ahol 1522-ben lefordította németre az Újszövetséget.

November 1.

Marianna, Igor, Benigna, Benignusz és Benke napja.

Igor: Német, orosz eredetű név, a germán Ingwar név orosz változata. Jelentése: Yngvi isten segítségével oltalmazó.

Benke: A Benedek és a Benjámin közös becézőjéből önállósult.

844. XI. 1. (1169 éve)

A keresztény országokban minden-szentek napja: azon üdvözültek ünnepe, akiknek nincs külön emléknapjuk. Az ünnep 741-ben, III. Gergely pápa idején jelent meg először a megemlékezés napjaként, egyetemes ünneppé IV. Gergely pápa tette 844-ben.

1000. XI. 1. (3013 éve)

Samhain, kelta és pogány ünnep, az újév kezdete. A samhain (ejtsd: szá-uiny vagy zaviny) a gael nyelveken beszélő népeknél a november hónap elnevezése, valamint a kelta nyelv-kulturális kör egyik legjelentősebb ünnepe, mely október 31-én sötétedéskor kezdődik, és november 1-jén ér véget. Az ünnep megtalálható minden kelta népnél – igaz, különböző neveken. Különböző újpogány vallásokban (pl. wicca) szintén fontos

ünnep. A keltáknál az év két fő részre volt osztva. Samhain jelentette az újév, valamint a tél kezdetét, hiszen ezeknél a népeknél (de például a zsidóknál is) a sötétség (sötétedés) megelőzte a viláosságát. Az év másik fele Beltaine (Cétsamhain) ünnepével kezdődött, május 1-jén.

November 2.

Achilles, Viktor, Viktória, Tóbiás, Bató és Bogdán napja.

Viktor: Latin eredetű név. Jelentése: győző, győztes (>Győző!).

Tóbiás: Héber, latin eredetű név. Jelentése: Jahve jó.

998. XI. 2. (1015 éve)

Halottak napja (latinul Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum), keresztény ünnep. A katolikusok november 2-án tartják, mindenszentek napját követően, a bizánci szertartásban a pünkösd előtti szombatban.

1892. XI. 2. (121 éve)

Apatinban megszületett Ábrahám Pál zeneszerző, karmester. Operettjeit (Hawaii rózsája, Bál a Savoyban, Viktória) Magyarországon kívül Berlinben és Bécsben is bemutatták. Tizenhárom zenés darabot, valamint több mint 30 film zenéjét köszönhetjük neki.

November 3.

Győző, Bertold, Bálint, Valentin, Ida, Szilvia, Hubert, Szilviusz és Malakiás napja.

Győző: 19. századi nyelvújító névalkotas, a Viktor magyarító lefordítása.

Malakiás: Héber eredetű név. Jelentése: angyal, Isten követe, küldöttje, küldöttem, hírnököm.

1997. XI. 3. (16 éve)

A magyar tudomány napja, annak emlékére, hogy 1825-ben ezen a napon Gróf Széchenyi István felajánlotta birtokainak egyéves jövedelmét a Magyar Tudós Társaság – a mai Magyar Tudományos Akadémia – megalapítására.

1900. XI. 3. (113 éve)

A németországi Herzogenaurachban megszületett Adi Dassler, az adidas sportmárka megalapítója, a PUMA-t megalapító Rudolf Dassler öccse. A két testvér a közös vállalkozásban kezdett sportcipőket gyártani, a cég neve Gebrüder Dassler Schuhfabrik – Dassler Testvérek Cipőgyára volt. Hamarosan rivalizálni kezdtek, és külön céget alapítottak. Adi Dass-

ler kitalálta az Adidas márkát (és utóbb még vagy 700 sporthoz kötött találmányt!), Rudolf Dassler szintén a kereszt és a vezetékneve elejéből megalkotta a Ruda márkanevet, amit nem sokkal később PUMA névre változtatott.

November 4.

Károly, Karola, János, Karolina, Mózes, Sarolta, Lina, Vitális, Berill, Életke, Nina és Oguz napja.

Károly: A Károly két név egybeesése. Az egyik a régi magyar Karuly személynév. Jelentése: karvaly, turul. A másik a latin Carolus rövidülése, mely a germán Karl névből származik. Jelentése: legény, fiú.

Oguz: Régi magyar személynév, Ötörök törzsnévből származik. Jelentése: nyíl.

1610. XI. 4. (403 éve)

Szent Károly (Borromei Szent Károly), a hitoktatás és az elsőáldozók védőszentjének ünnepe. Itáliai bíboros érsek, egyháztanító volt, akit 1610-ben avattak szentté. 1560-tól Milánó érsekeként számos egyházi reformot érvényesített, elrendelte, hogy vasárnaponként oktassák a gyermekeknek a keresztény hittételeket. A szegények, betegek gyámolítója volt.

1923. XI. 4. (90 éve)

Howard Carter brit rajzoló, amatőr régész megtalálta az egyiptológia egyik leggazdagabb és leghíresebb leletét, az i. e. 1300-as években élt Tutankhamon egyiptomi fáraó sírját Egyiptomban, a Királyok völgyében. A több mint 2000 tárgy között aranyozott ládák, arannyal bevont és színes üveggel, illetve féldrágakövekkel díszített trónus, különböző állatfigurák, ékszerek, életnagyságú szobrok voltak. Tutankhamon sírja máig a leggazdagabb lelet, mely az ősi Egyiptomból származik. A napvilágra hozott kincsek nagy része a Kairói Múzeumba került, az ásatásról Carter és társai háromkötetes munkát adtak ki The Tomb of Tutankhamen címmel.

November 5.

Imre, Zakariás, Erzsébet, Töhötöm, Avarka, Filotea és Tétény napja.

Imre: Germán eredetű név, az Amalrich, Emmerich névből származik. Jelentése: hatalmas, híres, királyi.

Tétény: A régi magyar Tühütüm személynévből származik. Jelentése: herceg, fejedelem.

1955. XI. 5. (58 éve)

Megnyílt a Hofoper (mai nevén: Wiener Staatsoper, azaz Bécsi Állami Operaház), Bécs zenei életének központja. Nézőterén 2200 látogató fér el, minden februárban a Bécsi Operabál színhelye.

1913. XI. 5. (100 éve)

Darjeelingben, Indiában megszületett Vivien Leigh (eredeti nevén: Vivian Mary Hartley) brit színésznő. Az 1939-ben bemutatott, Margaret Mitchell azonos című regényéből készült El-fújta a szél hatalmas kasszasiker és minden idők legsikeresebb filmje volt 1965-ig. A Victor Fleming rendezte költséges és látványos filmben Vivien Leigh játszotta Scarlett O'Hara szerepét, Clark Gable Rhett Butlert és Olivia de Havilland Melanie-t. További ismert filmjei: Lady Hamilton, A vágy villamosa, Bolondok hajója.

November 6.

Lénárd, Énok, Leonárd és Leonarda napja.

Lénárd: Germán eredetű név, a Leonárd név régi magyar alakváltozata. Jelentése: erős, mint az oroszlán.

Énok: A héber eredetű bibliai Hénoch névből származik. Jelentése: a felszentelt.

1814. XI. 6. (199 éve)

A svájci Unter-Embrachban megszületett Ganz Ábrahám feltaláló és gyár- iparos, a magyar nehézipar egyik megteremtője. Vasöntőmester volt, első kis műhelyét 1844-ben nyitotta meg Budán. A Lánchíd vastartóit már ő készítette. 1854-ben újabb fordulópont-hoz érkezett üzeme, saját fejlesztése eredményeként kéregöntésű vasúti kerekeket kezdett gyártani. Eljárását szabadalmaztatta, s kerekeivel európai hírnevet szerzett. Hét segédrel nyitott picit műhelye alig két évtized alatt a magyar nehézipar egyik legnagyobb üzeme lett.

1814. XI. 6. (199 éve)

Megszületett Adolphe (Antoine) Sax belga hangszerkészítő, a szaxofon feltalálója. Ez egy egyszerű nádfelvívó fúvókával megszólaltatott fúvós hangszer, mely sokféle méretben készül a sopranisszimótól a szubkontrabasszusig. Leggyakoribb a szoprán-, alt- és tenorszaxofon. A dzsesszben, a szórakoztató zenében, a katonazenekarokban használják elsősorban, de előfordul szimfonikus művekben és operákban is.

Telelésre készülődve

A novembert egybeként a sűrűn gomolygó, néha szinte átláthatatlan ködök, a nemegyszer naphosszat hulló, vékony sálú, hideg eső, a tengelyig érő sár, majd a hó vége felé, egy-egy derült éjszakát követően, a fűszálakon fehéren megcsillanó dér jellemzi. Decemberben azután az őszi szinte észrevétlenül siklik át a télbe.

A hőmérő higanyszála gyakran napközben is fagypont alatt marad, hópihéket kavarnak a levegőben, vetési varjak fekete serege lepi el a földeket és az utak környékét, tömött téli bundájukban pompáznak a rókák, amelyek a kemény, januári éjszakákon, amikor fagy pattogatja az ágakat, s a magasban reszketve sziporkáznak a csillagok, ugatva küldik szerelmes üzeneteiket a távoli dombok felé. Később érkezik a szürke színekkel beköszöntő, didergő reggel, s már a derengés idején megjelennek az első éhes cinegék, zöldikék, csuszkák és meggyvágók az etető körül. Mindig este töltjük fel az ablakpárkányon vagy a kertben felállított etetőt, hogy egyetlen korán érkező madárnak se kelljen csaldnia. Folyamatosan lássuk el olajos magvakkal, madárkaláccsal tolas barátainkat! Ne feledjük, hogy hosszúk és dermesztően hidegek az éjszakák, rövidek a nappalok, kevés a táplálék, s az igazi tél többnyire januárban kezdődik.

Novemberben már valamennyi téli vendég megérkezett vizeinkre, s ettől kezdve a téli hónapokban, sőt még a tavasz elején is számos olyan fajt láthatunk és figyelhetünk meg, amelyekkel a költési időben soha nem találkozunk. Nagyon sok függ az időjárástól. Ha enyhe a december, s nem fagnak be a tavaink, a parttól alig néhány száz méternyire récecsapatok úszkálnak. Az egy fajhoz

tartozó madarak többnyire összetartanak. Zárt csapatot alkotnak a kontyos récék. Gácsérjaikat fekete színükről, hátrafelé hajló kontyukról és hófehér oldalukról könnyű felismerni. A tojók egyszerűbb színűek. Időről időre alábuknak, hogy a gyakori vándorkagylók után keresgéljenek a fenék iszapjában. Gyakran merülnek a víz alá a kerce- és a barátrécék is, s néha a jóval ritkább hegyi récék is társulnak hozzájuk. Gácsérjaik hasonlítanak a kontyos récékéhez, de nincs kontyuk, a fejük zöldesen csillog, hátuk pedig szürkésfehér alapon finom fekete keresztávokkal díszített. A barnás színű tojók a csőr töve körüli feltűnően nagy

Tökés réce

fehér foltról ismerhetjük meg. A tökés récék többnyire közel úsznak a parthoz, nemegyszer közvetlenül a nádszegély mentén látjuk őket. Ugyanott majd mindig úszkál néhány szárcsa is, ám az óvatosabb búbos vöcsökök rendszerint beljebb tartózkodnak. Téli ruhá-

Kis bukó

jukat viselik: fejük oldala, torkuk és nyakuk eleje fehér, a nyáron megszokott, feketével szegett gesztenyeszínű gallérjuk ilyenkor hiányzik. Ők is rendszeresen bukznak, de nem kagylókat keresgélnek odalent, hanem apró halakra vadásznak. Ha szerencsénk van, egy-egy téli ruhás sarki bűvár is elénk kerül.

Valamennyi említett fajt megfigyelhetjük a Dunán is, sőt továbbiak is a jegyzetfüzetünkbe kerülhetnek. Decembertől rendszeresen látni kis bukókat; a fehér alapon feketén tarkált gácsérok a legszebb vízimadarak közé tartoznak. Egyes helyeken minden télen vannak nagy bukók, meg alacsony vízállás esetén kormoránc csapatok pihennek a zátonyokon, rengeteg a sirály, néha vetési ludak szállnak le a vízre, vagy portyázó réti sas repül a folyó fölött. Amíg nem fedi jég a vizet, érdemes alaposan átvizsgálni távcsővel, mert a különböző récefajok mellett egy-egy északi felől érkezett, téli ruhás füles vöcsök is meghúzódhat.

Sch. E.

Réti sas

Füles vöcsök

Kakapó, a röpképtelen papagáj

A kakapó vagy bagolypapagáj a fák gyökérzete között levő földi üregekben és lyukakban él, de néha előrehajló sziklák tövében is találkozunk vele. Valaha egész Új-Zéland hegyvidéki erdeiben volt honos. Ma két kis erdős szigeten próbálják megmenteni.

Csőre erős, vastag, lefelé kerekedő. Magasabb, mint amilyen hosszú, szinte már függőleges irányú, a hegye pedig meglehetősen tompa és rövid. Lába igen erős, ujjai jó hosszúak és vastagok; karmai erősen hajlottak, hegyesek. Szárnya rövid, kerekített. A meglehetősen hosszú fark vége enyhén kerekített. A kakapó tollazata élénk olajzöld színű.

Testtömege maximum 3,5 kg. Hossza 50–60 centiméter.

Röpképtelen, de ennek ellenére siklórepülésben 100 métert is meg tud tenni.

A táplálkozás éjszaka zajlik. Bogyókkal, fiatal hajtásokkal táplálkozik, de néha a gyíkokat is megfogja.

Fák gyökerei alatti üregben fészkel, melynek több bejárata is van. Fészkealjja 2–4 tojásból áll. A tojó egyedül neveli fel fiókáit. Az ember megjelenése előtt Új-Zélandon nem voltak emlős ragadozók. A maorik hozták Új-Zélandra az első kutyákat és patkányokat, a kakapót tolláért és húzáért vadászták. Az európaiak újabb kutyákat, macskákat, vadászgörényt, menyétet hoztak a szigetekre. A behurcolt ragadozók számára a földön fészkelő madarak tojásai könnyű prédának számítanak.

A fiókák, amikor más állatok közelítenek a fészkekhez, nagy lármát csapnak, és így könnyű megtalálni őket. Miután két kis szigetet megtisztítottak a kakapóra veszedelmes ragadozóktól, a fellelhető összes kakapót ezekre menekítették. Jelenleg a Chalky-szigeten és a Codfish-szigeten vannak a kakapók.

ÁLLATKIRAKAT

Teáscsészében is elfér a legkisebb törpemalac

Vajon mekkoraka lehet a világ legapróbb sertése? Az angolok „teacup piglet”-nek, vagyis csészényi malackának becézik a csöpp disznókat, a törpemalacok ugyanis alig pár centisen születnek.

Chris Murray már több mint 9 éve tart törpemalacokat. A kis disznók tudatos szaporítás eredményei, mostanáig 24 generáció született és cseperedett fel a híres Pennywell Farmon. A törpemalacok őse egy ritka új-zélandi malacfajta, mely hazájában igen elterjedt, népszerű háziállat. A tenyésztő egykoron a törpemalac népszerűsítése miatt vágott bele tenyésztésükbe. A híressé vált Tetley mind közül a legapróbb, az egész világ csodájára járt, amikor egy nap feltűnt a televízió képernyőjén.

Több brit tévécsatorna is készített dokumentumfilmet a különleges malacokról, a tenyésztőt elárasztották megrendelésekkel. „Tetley volt a legkisebb mind közül, és hihetetlen rajongást váltott ki az emberekből” – nyilatkozta Chris Murray.

A malacka felbukkanása után mindenki törpemalacot akart, majdnem összeomlottak az internetes keresők, a Pennywell Farm nem győzte felvenni a rendeléseket a malackólykokra.

„Csak reménykedünk, hogy a kis malacok nem támasztanak túlzott igényeket, és nem válnak elkényeztetetté most, hogy világsztárok lettek” – nyilatkozták a Farm honlapján.

Végveszélyben a legapróbb delfinek

Új-Zéland egyik nemzeti kincsének számító állata, a maui delfin a kihalás szélére sodródott az ország kormányának tétlensége miatt. A világ egyik legkisebb delfinfajának, a maui delfin egyedei Új-Zéland északi szigetének partjai közelében élnek, és a szakértők mindössze 55 példányra becsülik a populációjukat. Legnagyobb veszélyt számukra a helytelen halászati módszerek jelentik, ugyanis évente átlagosan 5 állat fullad meg, miután belegabalyodik a halászhálóba. Becslések szerint, ha nem változnak a halászati szokások, 20 éven belül teljesen kihalt ez a különleges állatfaj.

Az új-zélandi kormány felmérte a delfineket fenyegető veszélyeket, azonban eddig semmilyen lépést nem tettek ezeknek a veszélyeknek az elhárítására. Már léteznek olyan halászati módszerek, amelyekkel megakadályozható lenne a delfinek halála, azonban az

állam nem támogatja az ezekre való áttérést. „Nincs több időnk, hiszen alig pár év múlva már nem lesz mit megmentenünk. A kormány intézkedései nélkül a delfineknek nincs esélyük, de addig nem adjuk fel a harcot, amíg nem látunk tényleges és hatásos intézkedéseket a maui delfinek megmentésének érdekében” – mondta Chris Howe, a WWF Új-Zéland ügyvezető igazgatója.

RÜGYFAKADÁS

Önéletrajz

1999. július 8-án jöttem a világra Szabadkán, apám Jenő és anyám, Mária egyetlen gyermekként az Éva nevet kaptam. Mivel a Rák jegyében születtem, bennem is megtalálhatók horoszkópom tulajdonságai.

Csillagjegyemhez híven, születésemkor a fenekemet toltam ki először, abból a megfontolásból, hogy ha nem tetszik az új világ, még visszamehetek. Szerencsére jónak találtam a kinti világot, és szépen lassacskán, tetőtől talpig, vagy inkább talptól tetőig, de kibújtam első otthonomból. Akkor sem hazudtoltam meg önmagam, mikor mászni kezdtem, természetesen hátrafelé, és mikor biciklizni tanultam, hátrafelé tekerve a bicikli pedálját.

Ovodás éveim kezdetén alakult ki kedvenc gyerekkori játékunk szüleimmel. Bebújtam a pokróc alá, anya bejött a szobába, mire apa közölte vele, hogy elmentem a Dulity mamához. Anya ezt mindig, mindig elhitte, és ilyenkor rá akart ülni a pokrócra, én pedig hirtelen előjöttem. Ezekben az években tanultam meg leírni a keresztnemem is. Nem nagy tudomány, de nekem akkor igenis nehéz volt. Nem lepek meg senkit, ha elárulom, először fordítva írtam le a nevem, sőt még az É betű is fordítva állt. Akkoriban a nevem így nézett ki:

AVÈ

Kiskoromban, mikor megkérdezték, hogy mi leszek, ha nagy leszek, egyértelmű volt a válasz: iskolás. Hamar rájöttem, hogy ez az iskolásosdi nem is olyan jó buli. Az első osztállyal egyben elkezdődött életem eddigi legrózsaszínűbb korszaka is. Alacsony termetű, szőke kislány voltam. Ebben a nagy iskolásos tragédiában hű társam, Brummi maci személyében találtam vigaszt. Ekkor láttam meg először a tengerpartot is, és egyenesen beleszerettem. Ez a lamur azóta sem múlt el. Megtudtam, hogy én tengeri és nem folyami rák vagyok. Hamarosan elsőáldozó lettem, és a fergeteges buli után valami új dologba fogtam. Elkezdtem futni. Akkoriban még atlétikának hívtam, de miután rájöttem, hogy sem a labdajátékokhoz, sem pedig az atlétika egyéb ágaihoz nem értek, maradt a futás. Minél többet edzettem, annál jobban ment. Mára már egész szép eredményeim vannak.

Most nyolcadikos vagyok, és az osztálytársaimmal együtt az utolsó év túlélésnek tervén törjük a fejünk. Ha beválik a terv, akkor majd folytatom a történetet.

Dulity Éva, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ötödikes lettem

Szeptember elején ötödikes lettem.

Először nagyon féltem, mert mindig azt gondoltam, hogy szigorúak lesznek a tanárnők meg a tanár urak. Az első néhány napon az volt a legérdekesebb, hogy mindig másik terembe vándoroltunk. Harmadik nap már kaptunk házit is. A negyedik napon magyarból kis tesztet írtunk. Én hibátlanul írtam meg, és kaptam egy kis ötöst. Az ötödik nap végét úgy vártam, hogy majd megőrültem. A következő napon a történelemnek örültem, mert nagyon érdekel, ez a kedvenc tantárgyam. Úgy érzem, a biológia lesz a legnagyobb falat a számomra.

Mindent összevetve, nem is olyan nehéz az ötödik osztály.

Vituska Ádám, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Felső lettem

Elérkezett szeptember elseje. Izgatottan indultam iskolába. Végre megismerhetem azt a sok újat, amit eddig hallottam az 5. osztályról. Jó volt újra találkozni az osztálytársaimmal. Amikor csengették, nagy-nagy izgalommal vártuk, hogy megismerkedjünk osztályfőnökünkkel. Osztályfőnökünk Molnár Edit lett, és a matematikát is ő tanítja. Amikor vége lett az osztályfőnöki órának, megkezdtük a vándorlást. Ezután következett a rajzóra. A tanárnő neve Pesznyák Erika. Ő is kedves volt velünk. Ezután megismerkedtünk a szerbtanárnővel. Ő fiatal tanárnő, Jelena Vlanikolin a neve. Az első nap még bejött hozzánk a magyartanárnő is. Őt Mária Valériának hívják.

Először nem tetszett, hogy osztályról osztályra vándorolunk, de most már megszoktuk, melyik óra melyik tanteremben van. Lassan megismertük a tanárainkat, az új tantárgyakat is. Tetszik, hogy az 5. osztályban sok új ismerettel gazdagodhat a tudásunk, ezért ebben a tanévben már többet kell tanulni, mint az alsós években.

Jó ötödikesnek lenni, hisz mi is nagyok lettünk. Jó érzéssel tölt el, hogy a tanárok emlékeznek a testvéremre. Én is szeretnék úgy tanulni, hogy évek múlva is jó érzéssel gondoljanak rám a tanárok, és én is a felsős évekre.

Mészáros Fanni, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Egy napom jelenetei

Minden reggel az első gondolatom az, hogy mennyire nem kedvelem a telefonunk jelzőhangját. Ugyanis mindig e kellemetlen zaj zavarja meg jó vagy netán rossz álmomat. Az utóbbi esetben annyira nem is bánom, hogy felriasztott.

Miután röviden beszélék anyukámmal, bekapcsolok egy jó zenét, hogy felfrissítsen reggeli közben. Megcsinálom az összes házi feladatom, és utána nem túl nagy lelkesedéssel, de megtanulom az aznapra szánt tudnivalókat. Evvel telik el az egész délelőttöm.

A három emelettel alattunk levő lakásban az osztálytársnőm, és egyben legjobb barátnőm lakik. Így együtt indulunk el az iskolába. Útközben elmeséljük egymásnak az elmúlt pár óra történéseit, de mivel csak egy éjszaka telt el a találkozásunk óta, nincs sok mondanivalónk.

Pár perc múlva már a jól ismert iskolánk előtt állunk. A régi épület udvarában sok tanuló gyülekezik, és saját társaságukat megtalálva beszélgetnek. Egy-két jó poén hallatán hangosan felnevetnek. Mi is találkozunk a barátnőinkkel. Nagyon örülök, hogy a legkedvesebb barátnőim is ebbe az iskolába járnak, így szünetekben is jól érzem magam.

Órán az osztály nagy része figyel. A másik része elfoglalja magát rajzolással vagy beszélgetéssel. Mintha nem is órán lennénk. Én igyekszem figyelni minden órán, hogy otthon könnyebben menjen a tanulás. Egyes órákon öröm is figyelni, mivel sok új, érdekes dolgot tanulhatok meg.

A hosszú tanítási nap után újra otthon vagyok. Röviden elmesélem a szüleimnek, milyen volt a napom, majd elfoglalom magam valamivel. Olvasok vagy megnézem a legfrissebb történéseket az interneten.

Tizenegy óra után anyukám alvásra int, és kénytelen vagyok engedelmeskedni. Az is igaz, hogy nagyon fáradt vagyok a hosszú nap után, így jól esik lefeküdni. Szüleim jó éjt kívánnak nekem, és ők is nyugovóra térnek.

A lakás elcsendesül. Egyedül a testvérem számítógépe zúg még hangosan. Ez a hang kellemesebb, mint a reggeli telefoncsörgés, mert megnyugtat, és azt sugallja, kezdetét vehetem egy jó elfoglaltságnak, a pihentető alvásnak.

Bálint Beáta, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Gyermekkor

*Ó, de szép a gyermekélet,
örüljétek, gyerekek!
Száll a labda, víg a lélek,
egész világ a tietek!*

*Fűszálakon táncot jártok,
fogócskáztok, bújócskáztok.
Sok szép, csodás dolgot láttok,
nyitott szemmel is álmodtok.*

Almádi Ágnes, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

*Egy végtelennek tűnő álmovilág
melyet pajtásainkkal játszva élhetünk át.
Mikor fátkban az erdőt, az ágban a kardot,
s a rajzfilmben a valóságot látod,
kedved szerint élheted a világot.
S ha fegyelmezni kezdenek, s hibáidból okulsz,
kisgyermekből egyszer csak kamasszá alakulsz.*

Király Emese, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

*Gyerekeknek lenni a legszebb dolog,
mert minden körülöttem forog.
Jó volna mindig gyerekeknek lenni,
a mesékben hinni, önfelédten élni.
Az álmok hajóján szelni a habokat,
s várni mindig a szebb napokat.
De eljő majd az idő, mikor felnötté válok,
s a nagybetűs életben a magam lábára állok.*

Szollár Bianka, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A tükör előtt (Monológ)

A szüleim szerint én egy hirtelen gyerek vagyok.

Eleinte nem beszéltem, csak mutogattam és nyögdecselem, még az 1 vagy 2 betűs szavakat sem mondtam, mint a többi kétéves gyerek. De egyszer csak elkezdtem beszélni. Kiskoromban nem vezetgettek, és nem is sétáltattak, mert hirtelen elkezdtem járni.

Gyerekkorom óta sokat változtam, például megnöttem, megerősödtem és megkosodtam. És még annyit változtam óvodás korom óta, hogy akkor iskolába akartam volna járni, most pedig óvodás szeretnék lenni. Meg az is jellemző, hogy kétéves korom óta tudok beszélni. A szüleim előbb azért szomorkodtak, hogy nem tudok beszélni, most meg azért szomorkodnak, hogy tudok beszélni, mert szerintük be sem áll a szám, és így utólag azt mondták, hogy örülni kellett volna annak az egy-két évnek. Szerintem a fürgeségemmel és ésszerű, hazudozó gondolkodóképességemmel emlékedek ki a többi gyerek közül. Régen egyszer, esetleg kétszer álltam tükör elé. Mostanában napi kétszer-háromszor állok ott, és fészülködöm. Abban különbözök a társaimtól, hogy ők pattanásosak, klepák vagy bandzsitanak, én pedig alacsony vagyok. De ezt nem bánom, mert nekem így jó.

Örülök, hogy ilyen vagyok, és nem változtam sokat.

Bózsity Márk, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A fák beszéde

Eljött már az ősz. Ültem a szobámban és bámultam kifelé. Két fa áll az ablakom előtt, egy mogyorófa és egy fenyőfa.

A mogyorófa termése már javában lepetyogott, és a levelei is sárgás színt öltöttek. A fenyő továbbra is zöld színben pompázik.

Egyszer csak valami zúgolódást hallottam:

– Jaj, de fúj ez a hűvös őszi szél! – sóhajtozott a mogyorófa. – Mindjárt megkopaszodom, nem marad egy szál levél sem az ágaimon.

– Ez már csak a te bajod! – gúnyolódott a fenyőfa. – Az én tűleveleim egész évben sötétzöld színben tündökölnek. Sohasem leszek kopár és csunya, mint te.

– De én hasznosabb vagyok, mert a gyerekek is szeretik a mogyorót! – vágott vissza a mogyorófa.

– Engem karácsonykor feldíszítenek csillogó, sokszínű lámpáskákkal, és mosolyogva néznek rám az emberek – mondta büszkén a fenyőfa.

Kinyitottam az ablakot, hogy jobban halljam a két fa közti beszélgetést, de csak a szél süvítését hallottam.

Talán nem is vitáztak, jól megférnek ők egymás mellett, csak én képzeletem egy kicsit.

**Popov Igor, 5. osztály,
Glihorije Popov iskola, Kisorosz**

Padtárs

*Csupa csacsogás, csupaszív csend,
csatázó csapatkapitány, csakúgy cseng.
Csodák csempészője,
csere-bere cselekvője.
Csuda csaj Csenge.*

**Klima Döniz, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

*Az én padtársam
neve Réka.
Teste sovány,
kicsit vézna.
Segítek neki,
ha nem tud valamit,
csak az a gond,
hogy sokat hangoskodik.
Rengeget beszél,
mindig mondja,
ha nem is lényeg,
őt nem zavarja.
Réka nagyon kedves,*

Tóth Kornélia magyarittabéi tanuló rajza

*aranyos lányka.
Ám ha bántják,
robban nála a bomba.
De azért nevetünk is néha.
Ilyen az én padtársam Réka.*

**Borsos Kitti, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Orom**

*Az én padtársam helyes lány,
bár a fiúkra mindig kiabál.
Tanulni nem nagyon szeret,
de játszani vele mindent lehet.
Kacagásban ilyenkor nincs hiány,
hisz ő egy nagyon vidám lány.
A versem folytatni nem tudom,
a rímpárokat sem igazán találok.
Remélem, nagy örömet szerez,
hogy verset írtam, Edina, neked.*

**Mészáros Szimóna, 6. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

*Az osztály legjobb pajtása,
Ezért lett ő a padtársam.
Mindig van közös téma,
Amiben igen sok a tréfa.
Ő is nagyon szereti a focit,
Így közösen izzuk ezt a hobbit.
Szeme barna, haja szőke,
Én csak jó szót kapok tőle.
Rá mindenben számíthatok,
Jobb barátot nem is kívánhatok.*

**Rajkovics Miklós, 6. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

*Az én padtársam Milica,
ő egy kedves figura.
Szeme, haja barna,
kedvenc étele a torta.
Szereti a rendet,
és ritkán a csendet.*

*Sokat nevet, mindig vidám,
mosolyt csal az arcomra,
ez nem az én hibám.*

**Vajda Lívia, 6. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

*Padtársam egy kedves lány,
hosszú haja barna.
Beszédés és vicces,
néha mégis hallgat.
Jó vele egy padban ülni,
jól ki lehet vele jönni,
nem is szoktunk veszekedni.*

**Szél Csongor, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

*A padtársam nevét Tamarának írnák,
De Taminak hívják.
Szeme barna csokigolyó,
Tamival játszani nagyon jó.
Harmadik óta együtt ülünk,
És együtt is növekedünk.*

**Stéc Kitti, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Deák Flórián magyarittabéi tanuló rajza

Furcsa játék

Valamikor, a nyári szünet vége felé unokatestvéremmel, Szebasziánnal, és a barátommal, Adriánnal megbeszéltük, hogy hétvégén elmegyünk horgászni.

Reggel 7 órakor indultunk a közeli csatornához. Alighogy megérkeztünk, már a parton ültünk pecabottal a kezünkben. Akárhogy is igyekeztünk minél több halat fogni, azok vagy ügyesen elcsomagozták a csalinkat, vagy pedig rá se haraptak. Legelőször három órán keresztül próbálkoztunk a halfogással, és még alig volt halunk. Rá is untunk, s amikor már indulni készültünk, Adriánnak támadt egy ötlete. Teljes ruházatban belevetette magát az iszapos vízbe, majd a vízből kiszedett hínárral kezdett dobálni bennünket. Mi sem hagytuk magunkat, fogtuk az iszapos hínárt, s megkezdtük a csatát. Ez a furcsa játék, melynek még szabályai sem voltak, jó sokáig eltartott, de végül a ruhánk bánta meg, mert miközben a zöld növényt dobáltuk, a sár ellenünk játszott, s néha el-elcsúsztunk rajta. A csata úgy végződött, hogy Adrián papucsja az iszapba merült, és nem lehetett kivenni. Szerencsére volt nálunk tiszta ruha, így át tudtunk öltözni, Adri is, de ő mezfítláb tette meg velünk a hazafelé vezető utat.

Milyen véleménnyel voltak otthon a ruhánkról? Azt senki ne akarja megtudni...

Markov Konrád, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

A vásárban

Az idei évben a hétvégén voltam először vásárban. Már nagyon vártuk mindannyian, mert végre az idő is jó lett, és kimehettünk az osztálytársaimmal egyet lófrálni.

Megbeszéltük, amennyien csak tudunk, megyünk a vásárba, hadd irigykedjenek, hogy milyen jó osztály vagyunk. Sokan közülünk már 9 óra előtt is ott voltak, hogy mire mind megérkezünk, már csak hülyéskedni kelljen. A kellemes napfény, a tömeg és az illatok teljen elvarázsoltak bennünket. Ahogy a legtöbben, mi is rögtön a hamburgeres és a cukros pultok felé vettük az irányt. A megszállás után nem bírtuk ki, hogy az otthoniaknak is hagyjunk a finomságokból. Nyál már nem is volt a szánkba a sok édességtől, mégis annyit beszélünk, mintha legalább 20 éve nem találkoztunk volna. Úgy dőlt belőlünk a szöveg, mintha előtte már nem beszéltek volna meg a Facebookon mindezt. A vásár középső része felé halad vettük csak észre, hogy a fiúkból mintha most kevesebb lenne közöttünk. Nem is csoda, mert bennük is felébresztette a vásár hangulata a gyereket. A szálló hinta és a CD-árus látványa teljesen ámulatba ejtette őket. Hát ha a fiúk így, akkor mi lányok sem különben. Szét sem néztünk, suhantunk, mint a vadlovak a ruhák felé. Annak a tudata, hogy új ruhákba mehetünk másnap a suliba, még felszabadultabbá tett minket. Csak nevtünk. Egyszerű embereket, híres színészeknek néztünk, vettünk vattacukrot, kürtöskalácsot, majdnem felszálltunk az ördögmalomra.

Visszafelé a fiúk még mindig ott álltak a CD-standnál, mi pedig nevtünk még egy nagyot!

Dulity Éva, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kicsi Bolygó rímei

*Este van,
Egy csillag kigyúl az égen,
Mindenki alszik már,
Én pedig nézem csendben, gyönyörködve,
Ahogyan fénylik az égen.*

*Egyszer csak pislogni kezd,
Elindul szépen,
És akkor látom, hogy nem csillag az,
Hanem egy bolygócska éppen.*

*Nézem, nézegetem, egyre csak távolodik,
Szeretnék utána röpdülni, de nincsenek szárnyaim,
Ha mindezt álmodnám, már biztosan repülnék,
A kis bolygóra felülnek, és a gyönyörű tájra lenéznek.*

*De sajnos ez nem álom, hanem valóság,
És a kicsi bolygó, amit én csillagnak néztem,
Eltűnik az égen.*

Cirok Ádám, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Kedves Pajtások!

Fehér Ferenc verse érinthette meg Vajdaság-szerte a hatodikosokat, mert nagyon sokan ragadtak tollat, hogy **padtársukat** megörökítsék, és a fogalmazást meg főleg verset el is küldték a Rügyfakadásnak. Én ma a versek közül válogattam, és mondhatom, ez nagyon nehéz feladat volt, mert mindegyik írás megérdemelné, hogy a Rügyfakadás oldalaira kerüljön. A szellemesség és játékoság a mozgatója ezeknek a verseknek, és ez talán **Klima Döniz alliterációs Padtárs-versében** csúcspontod ki leginkább.

A Rák jegyében született **Dulity Éva** nagyszerű ötlete, hogy önéletrajzát a rák jellemző tulajdonságára építette.

Bózsity Márknak a tükör előtt társaitól eltérő tulajdonságai jutottak eszébe: későn kezdett el beszélni, de azóta be nem áll a szája; későn kezdett el járni, és kihagyta a mászást; óvodás korában iskolás szeretett volna lenni, később fordítva. Fogalmazásában mindezt nagyszerű öniróniával fűszerezi.

Popov Igor tanmesének is beillő írását is figyelemtekbe ajánlom, mert ezt a szél süvítése sugallta.

Hogyan váltok önfeledt gyermekké a vásár forgatagában vagy egy furcsa játék révén, és mit jelent számotokra **a gyermekkor**, arról a harmadik oldalon olvashattok.

Most pedig egy hosszú névsor következik, mert örömmel a múlt héten ismét sok írás érkezett, és ezt a következőknek köszönöm:

Ada: Aleksza Tamás, Almádi Ágnes, Almási Richárd, Apró Barnabás, Baglyas Szabina, Bálint Rusák Rebeka, Bartos Valentina, Bence Pozsgai Rebeka, Bogdán Csorba Denis, Cvitkó Nikoletta, Dér Ákos, Dobrotka Dominik, Dudás Ádám, Farkas Péter, Gábor Viktória, Hóli Dominik, Karácsonyi Ágnes, Katona Corine, Király Emese, Klima Döniz, Nagy Abonyi Krisztina, Nagypál Kata, Pálfi Paula, Pintér Ákos, Szél Csongor, Szollár Bianka, Varsi Anett, Véber Amarilla, Vuletić Viktor és egy névtelen írás; **Mondókát küldött:** Dimović Zsaklina, Dorogi Dominik, Kocsis Tamás, Körösi Kitti, Lehocki Péter, Katona Corine, Pálfi Paula, Pámer Bence, Páncsics Krisztián, Papilion Zalán, Rica István, Szentí Tímea, Tóth Ádám, Varsi Anett és egy névtelen;

Bácskertes: Báló Zsanett;

Csantavér: Dulity Éva, Mecserik Jancsi, Nagy Roland;

Kisorosz: Lackó Zoltán (2 írás), Popov Igor és Szili Melitta;

Pacsér: Cindel Angéla, Csányi Ágnes, Csincsák Leona, Csipák Barbara, Daku Angéla, Drágity Nikolett, Falletta Léna, Kardos Dóra, Kosaras Csenge, Kosaras Kristóf, Majláth Dávid, Mijjić Martin, Nagy Dávid (2 írás), Nagy Mariann, Nagy Viktória Blanka, Nyúl Katalin, Oláh Krisztián, Rózsa Evelin, Šaršanski Nikolett, Szabó Emese Virág, Szél Attila, Szerencse Patrik (2 írás), Törjék Dániel, Vakula Bence, Vilhelm Tamara;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Abonyi Zsóka, Csabai Zsófia (2 írás), Nagy Áron.

A hosszú névsorból kitűnik, hogy a legtöbb írás Adáról és Pacséról érkezett. Az adai hatodikosok és hetedikesek a padtársról és gyermekkorról szóló versekkel meg mondókákkal, a pacsériak pedig a háziállataikat megörökítő verssel és prózával gazdagították a Rügyfakadást.

A további jó írásokra várva küldi üdvözlőit:

Tomán Mária

Tom Hanks

Sokoldalú színésznek tartják, aki ugyanolyan meggyőző a komédiákban, mint a súlyosabb műfajú filmekben. Egyaránt sikeresen formáz meg egy hős szerelme, mint egy hidegvérű gyilkost. Az ő példája megtanít arra, hogy az álmainkért megéri küzdeni és kitartónak lenni. Képzelt interjúnk Tom Hanksszel készült.

– Milyen gyerek voltál?

– Nagyon szégyenlős. Talán a szüleim válása, apám újránősülése, a családi fészkek felbomlása hozta ki ezt belőlem. De az is lehet, hogy csupán a természetemből fakad.

– Mégis hogyan hozható össze a színészkedési vágy a szégyenlősséggel?

– Az iskolában úgy éreztem, hogy a visszahúzódo viselkedésemet kompenzálni kell valahogy. Szükségem volt valamire, amivel egyensúlyba hozhatom magamat. Emiatt sokat bohóckodtam.

Ez egyfajta álca volt a részemről. Azt hittem, így senki sem szúr ki magának, és menő is lehetek.

– Mikor kezdett el komolyabban foglalkoztatni a színészkedés gondolata?

– A középiskolában, és ekkor már alacsony költségvetésű, független filmekben is megjelentem. Utána úgy gondoltam, hogy a színészet jó kifejezőeszköz lehet számomra, ezért ezen az úton mentem tovább.

– Sikerként élted meg az első próbálkozásokat?

– Az lebegett a szemem előtt, hogy minden lehetőséget érdemes megragadni. Ekkortájt találkoztam egy rendezővel is, aki elhívott egy fesztiválra. Itt léptem fel igazán nagy közönség előtt. Nagyon elememben voltam, az egyszeri fellépésből végül hároméves sorozat lett, Shakespeare-t játszottunk. Ez sajnos a tanulmányaim rovására ment, az egyetemen ugyanis már kevésbé jeleskedtem.

– Hogyan indult meg ezek után a filmes karriered?

– Igencsak gyötrelmesen. Meghallgatásról meghallgatásra jártam, és számtalanszor utasítottak el, de ennek ellenére is úgy gondoltam, hogy kitartok. Azután mégiscsak rám mosolygott a szerencse, és egy kisebb szerepet kaptam a He Knows You're Alone című thrillerben. Ekkor New Yorkban voltam, hamarosan viszont Los Angelesbe mentem, és itt egy tévécsatorna felfigyelt rám egy tehetségkutatón, majd beválogattak a Kelebarátok című sorozatba. Ez a film a Van, aki forrón szereti mintájára készült, két férfiről szól, akik nőknek kénytelenek öltözni. Az áttérés persze még váratott magára, de in-

nentől már több sorozatfilmben is játszhatam. Az egyiknek köszönhetően pedig egy mellékszerepet kaptam a Csobbanásban, amiért csupa jó kritikákkal illettek.

– Ezek után több szerepet is kaptál?

– Igen, a nyolcvanas években már több filmben jelentem meg. Ezek főleg vígjátékok voltak, a Magas, barna férfi, felemás cipőben, a Pénznyelő, a Legénybúcsú és a Segítség, felnőttem. Utóbbi egy fiúról szól, aki egy meggondolatlan kívánság után arra ébred, hogy testileg már felnőtt, belül pedig gyerek maradt. Érdekes volt megformálni ezt a karaktert, előhívni belőlem a kisfiút, és úgy játszani, mint régen. Az egész egy nagy fantázia.

– Mit tartogattak számodra a kilencvenes évek?

– A teljes elismerést. A Joe és a vulkán után egy komoly témájú film egyik főszerepe, a Philadelphia meghozta számomra az

Oscar-díjat is. Egy év telt el, és jött a Forrest Gump, a következő Oscar-díjjal. Ezt fel sem lehet fogni. Közben egy gyerekkori álmom is valóra vált, az Apollo-13 űrhajós film kedvéért végre szkafanderbe bújhattam. Erre már régóta vágytam. Azután viszont egyenruhát öltöttem a Ryan közlegény megmentése érdekében. Azután ismét egy romantikus vígjátékban, a Szerelmem hullámhosszában szerepeltem, majd a súlyosabb témájú Halálsonban börtönőr lettem.

– A kétezres évek pedig újabb sikerfilmeket hoztak...

– A Számkivetett, a Kapj el, ha tudsz és a Da Vinci kód csak három azok közül, amelyek tovább növelték a népszerűségemet.

– Hogyan sikerül megbirkóznod az ismertséggel?

– Talán azért nincs gondom vele, mert a siker lassan és fokozatosan jött.

L. M.

Fenyvesi Ottó

Maximum Rock & Roll

Ködöt virágozott a tavasz. Lilát és feketét.
A birkákból tej és vér csorgott,
a hegyekben nóta szólt, szilvapálinka
csörgedezett a patakban.
A gitárosok és az énekesek azt kiabálták:
boldogan akarnak élni.
A fűben feküdtünk, az éjszaka édes volt,
szerelemre való. Szívtuk a dohányt és
hosszan bámultunk egy
kőből faragott pillangó után.

&
Vadnak születünk.
Kosnak, baknak, oroszlánnak,
bikának. Vízöntőnek, mérlegnek,
skorpiónak. Szűznek.
Sárkánynak, lónak, disznónak.
Szépek voltunk és hamvasak.
Mi voltunk az égen a csillagok.

&
Valahol Little Richard énekel.
Álltunk szétvetett lábakkal.
Fogtuk az akkordokat,
feszítettük a húrokat.
Egy lány haját simogattam.
Hosszú volt és hidrogénszőke.
Szorítottuk egymást.

&
Vadnak születünk.
Ráknak, halnak.
Ikernek, nyilasnak.
Papucsállatkának.
Tigrisnek. Bakancsnek.
Hittünk a mennyországban,
hittünk a csókoknak, a könnyeknek.
Ültünk a harmatos virradatban.
Tankok vigyáztak a békére
és senki nem akart az NDK-ba szökni.
Vadnak születünk,
szarvasnak, őznek, csodának.
Álltunk talpig kottákban.
Várt ránk a rock and roll
a kopaszkutya és Amerika,
a Fillmore East – New York City.
Hot Lanta. Statesboro Blues.
Néhány sor kihagyva.
Allman Brothers Band.

Álltunk szétvetett lábakkal
a keserű ízű sárga fényben.
Nem akartuk egymást elfeledni.
Hivatkoztunk szerelemre,
az anyánkra, a helyi színekre.
Esküdöttünk a hetvenes évekre.
&
Talpfáról talpfára, talpfáról talpfára.
Menetelés a síneken.
Mártély után a Balaton.
Hideg volt a rúzs az ajkadon.
Talpfáról talpfára.
Várt rám a Balaton,
a sötét éjszaka.
Sötét volt a távol,
hol egykoron a költő kóborolt,
és fejét a sínekre hajtotta.
A távolban talán Szabadi
és Szárszó csillogott.
Sötét volt Aliga és Világos,
a múzsák alászálltak a tó vizére.
Várt az éjszaka, vártak a rímek.

&
Még messze volt Amerika.
Messze volt Sziám és Indokína.
Lehetett kólát inni, sztriptízt nézni,
hosszú haját viselni, körmöt festeni.
Lehetett békésen egymás mellett élni
egy vaksötét, halálra ítélt országban.
Dúlt a konszolidáció, válság válságot
követett.
Már megtojta Kennedy tyúkjai.
A hidegháború jógagyakorlatozott.
Mindenki szabad akart lenni.

Egy tejsárda a két mikrofonhoz.
&
Vadnak születtünk.
Kopasznak. Kutyanak,
ebnek. Porszemnek.
Igennek, nemnek.
Kurucnak, labancnak.

&
Hány óra? Mindjárt hét, mi van ma? Kedd, papucs. Jaj, hol a papucsom? Pontos időjelzés, reggeli krónika, Kossuth rádió. Palesztina. Tűzpárbaj. Meggyilkolták, kivégezték, lelőtték. Afganisztán. Romba dőlt, elsüllyedt, kigyulladt, beleszapott a villám. Lelépett egy mozgó villamosról, cserbenhagyta áldozatát. Melegfront érkezik. It's Never Rains in Southern California.

&
Ouzo, Elektra, szirtaki.
Egy nyúlfogú lány egész nap
Arisztotelészről nyafogott,
miközben a háttérben
tenger csillogott.

&
Vadnak születtünk.
Tücsöknek, hangyának.
Harkálnak, papagájnak.
Hogy elmondjuk fűnek-fának.
Mértéket veszünk a mértéktelenségről.
Ugyanaz a hangsúly, ugyanaz a kontextus.
Génhibás immanencia.
Zöld nadrág, sűrű levegő.
Bécs felé rohan a Balkán Express.

Leányfülben két szép függő.
A nyakában pulóver.
Tővig bugyi-vugi.
Ugyanaz a fajsúly,
ugyanaz a ritmusszelence.

&
Sorokat találtam benne aláhúzva:
„A XXI. században a művészetet a technológia és a pornográfia váltja fel.”
Andy Warhol

&
Hagyd a posztmodern másra!
Nem szeretem többé a szád.
Nem szeretem a köldököd.
Nem szeretem a trikóid színét.
Nem szeretem őket.
Nem szeretem a lapockád.
Nem szeretem,
ahogy tartod a ceruzát.
Nem szeretem a temporod szőrzetét.
Nem szeretem többé.
A homlokod. A hónaljad.
A szemölcsöt a hátadon.

Nem szeretem a szemed színét.
A lapockád.
Nem szeretem.
Ahogy fogod a ceruzát.
Nem szeretem.
Nem.
Óh, nem!

&
Elvonult a vihar,
elszálltak a múzsák.
Elmentek messzire, délre.
Magukkal vitték a nyár dallamát.
A tócsák tükrében egy csokor
napfény hervadozik.
Elmentek a múzsák.
Elmentek Electric Ladylandbe.

&
Sorokat találtam benne aláhúzva:
„Már nyugodtan gondolok rád.
Álmodom ugyan még néha veled,
de reggelre homályba tűnik a szád.”
Nagy Gáspár

Kedves Olvasó Tanulók!

Vannak olyan költők, mint **Fenyvesi Ottó** (1954), aki a képzőművészet és a szövegers határmezsgyéjén alkot rendszeresen új minőséget: vizuális meghatározottságú, ún. képverset. **Maximum Rock & Roll** című költeménye azonban még ennél is tágabb kiterjedéseket mutat más művészetek irányába: egy zenei szubkultúra világába kalauzol bennünket.

Jó olvasást és izgalmas elmerülést ebben a „szinkron” művészeti világban!

Bence Erika

Egy csúnya vitától volt hangos nemrég a könnyűzenei élet, és a pletykaoldalak is foglalkoztak a témával. A célpont persze ki más, mint Miley Cyrus, akivel sokak szerint már nem lehet bírni. Összeállításunk legyen egy üzenet, mely segít, hogy alaposan meggondold, kit választasz példaképednek.

Ellene és mellette

Hol van már az az aranyos és tehetséges lány, aki Hannah Montanaként és Miley Cyrusként is egyaránt azt állította, hogy ő is csak egy a tinilányok közül? Sokak szerint azoknak az időknak örökre vége, Miley egyszerűen fékezhetetlen lett. Olyanok is akadnak persze, akik szerint nem kell megvetni az énekesnőt a botrányos viselkedése miatt. Hagyni kell, hadd csinálja azt, amit jónak lát, ha másért nem, hogy legalább a saját hibáiból tanuljon.

Justin Timberlake is azt vallja, hogy Miley csak a szabadabb megnyilvánulás híve. Mások szerint viszont közönséges, és hiába próbálják figyelmeztetni, senki tanácsát nem fogadja meg. Márpedig olyan valaki is próbálkozott ezzel, akire az énekesnő állítólag felnéz.

Szinte minden lépése botrányos

Akármit tesz, nem marad reakciók nélkül. Amint kijött legújabb klipje, a Wrecking Ball, máris megindult a szóbeszéd. Miley Cyrus korábban azt nyilatkozta, hogy a Wrecking Ball klipjét sokban inspirálta a nyolcvanas években ismertté vált Sinead O'Connor Nothing Compares 2 U című számához készített videója, és egyébként is nagyra becsüli az énekesnő munkásságát. Csakhogy Sinead O'Connor és Miley Cyrus között ég és föld a különbség.

Sinead O'Connor mégis úgy döntött, hogy nyílt levelet fogalmaz meg Miley-nak, amelyben figyelmezteti, mennyire romboló az, amit csinál:

„Nagyon aggódom miattad, mivel a környezeted elhitette veled, hogy cool meztelenkedni és kalapácsokat nyalogatni a klipjeidben. A valóság az, hogy amennyiben engeded, hogy kiárusítsanak, vagy épp te magad árusítod ki magad, azzal csak elrejtetted a tehetségedet. Hosszú távon ez csak kárt okozhat. Egyáltalán nem válsz sem te, sem semelyik fiatal nő erősebbé attól, hogy

Senkire sem hallgat

Miley Cyrus

a szexualitásotokat reklámozzátok, és ez alapján értékelitek saját magatokat. Örülök, hogy példaképként tekintesz rám, ezért remélem, hogy alaposan odafigyelsz arra, amit mondok.”

Nem kér a tanácsból

Sinead sokat tapasztalt énekesnő, jól tudja, mit beszél. Hosszasan kifejtette azt is, hogy a zeneipar magasról tesz arra, hogy a művészeket milyen lelki sérülések érik, mivel számukra csak a számok, az eladások a fontosak. Éppen ezért figyelmeztette Miley-t is arra, hogy nagyon vigyázzon, mert a jelenlegi viselkedésével nemcsak a rajongóit tereli negatív irányba, hanem saját maga is rossz úton halad. Leveléből az is kiderült, hogy nem szeretne beleszólni a lány életébe, csupán felkészíti az esetleges következményekre.

Sinead O'Connor

Miley azonban nem kért a féltő szavakból, és egy gonoszkodó üzenettel ezt O'Connor tudtára adta. Korábban az énekesnő komoly mentális problémákkal küzdött – amiket nem mellesleg épp a popipar megpróbáltatásainak köszönhető –, éppen erre figyelmeztette Miley-t is. A sértett szókeség viszont ebből ronda gúnyt űzött, és a szintén betegséggel küszködő Amanda Byneshoz hasonlította Sinead O'Connort, sőt bolondnak is nevezte, akinek nem kell foglalkozni a véleményével. Azt is hozzátette, hogy nincs ideje levelet írogatnia, de ha Sinead akarja, nyugodtan írogathat neki.

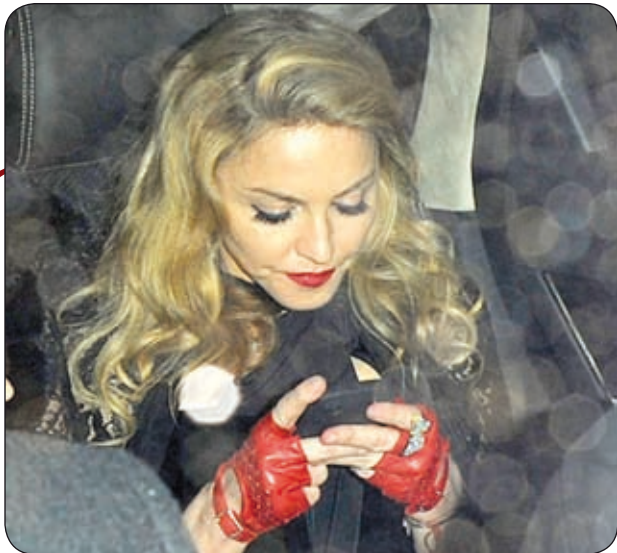
Még egy próba

A levél pedig meg is született, itt már Sinead O'Connor is keményebbre vette a hangnemet, és kifejtette, hogy gúnyt űzni a mentális problémákkal küzdőkből felháborító:

„Most komolyan?! Ki adja neked a tanácsokat? Tisztában vagy azzal, mennyire ostoba és veszélyes dolog gúnyt űzni beteg emberekből? Egyik nap te is ilyen beteg lehetsz. Az út, amin elindulták, csak oda vezethet, ezt elhíheted nekem” – írta Sinead O'Connor Mileynek.

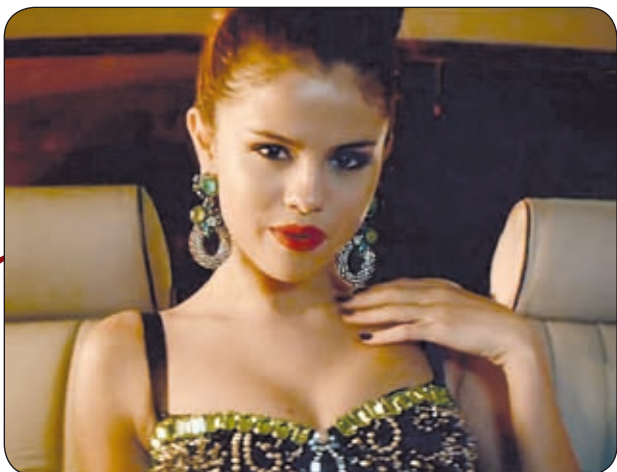
Akik pedig Sineadhoz hasonlóan aggódnak Miley-ért, csak azt tehetik, hogy kívárlják, vajon benő-e az énekesnő feje lágya, vagy továbbra is magát árulja a zenéje helyett.

Összeállította: L. M.

Kitiltották, mert SMS-ezett

Jó ideig nem léphet Madonna az amerikai Alamo Drafthouse mozijainak termeibe, miután sms-ezésért kitiltották onnan. A popsztár a 12 Years a Slave című filmet nézte a New York-i filmfesztivál keretében, azaz nézte volna, csak hogy a vetítés nagy részét azzal töltötte, hogy a mobilját nyomogatta. Egy mögötte ülő hölgy rászólt ezért, de ő azt felelte, üzleti ügyről van szó, és ezzel elintéztnek vélte az ügyet. Tette mégsem maradt következmény nélkül, a mozi igazgatója ugyanis kitiltotta mozijaikból az énekesnőt. Szigorú szabályok tiltják ugyanis a telefonálást és sms-ezést a moziban. Madonna ezek után csak akkor mehet a mozijaikba, ha nyilvánosan bocsánatot kér a vetítésen részt vevőktől és a moziba járó közönségtől.

Leesett a színpadról

Előfordult már veled, hogy néhány osztálytársad előtt terültél ki, mindenki röhögött, te pedig az kívántad, bár megnyílna alattad a föld. Ha ez máskor is előfordul, gondold arra, hogy olykor a nagy sztárok is nagyot esnek, sokkal több ember előtt, mint egy osztálynyi gyerek. Ez történt Selenia Gomezzel, aki annyira lendületesen és lelkesen adta elő a Slow Down című dalát, hogy a nagy ugrabugrálás következtében megcsúszott, és leesett a színpadról. Az apró balesetet az énekesnő nagyon elegánsan kezelte, hiszen gyorsan lepacszolt az egyik rajongóval, majd visszaugrott a színpadra, hogy befejezze a számot. Szerencsére Selenának semmi baja nem történt, és így is fantasztikus koncertet adott a rajongóknak.

SZTÁRVILÁG

Ásó, kapa, nagyharang

Aki erre az időszakra nem panaszkodhat, az mindenképpen Pharrell Williams. A nyár két legnagyobb slágerét is jegyzi – Robin Thicke-vel a Blurred Lines, a Daft Punkkal pedig a Get Lucky zene-szám tarolt a slágerlistákon –, most pedig a magánélete is révbe ért. Összeházasodott ugyanis barátnőjével, Helen Lasichannel. Sokak szerint végre, mivel már tíz éve boldogítják egymást, kisfiuk, Rocket Man Williams pedig már négyéves. Az esküvőre Miami-ban, egy gyönyörű botanikus kertben került sor, a pár tiszteletére rendezett partin pedig több sztár is részt vett, többek között Usher és Busta Rhymes, akik fel is léptek.

Top 10

1. **Eminem: Berzerk**
2. One Republic: Counting Stars
3. Miley Cyrus: Wrecking Ball
4. James Blunt: Bonfire Heart
5. Conor Maynard: R U Crazy
6. Pearl Jam: Mind Your Manners
7. Ellie Goulding: Burn
8. John Newman: Love Me Again
9. Katy Perry: Roar
10. Eminem: Rap of God

Smartphone-háború

Hadat üzent a világ két legkomolyabbnak számító okostelefon-gyártójának, az Apple-nek és a Samsungnak a kínai Xiaomi. Kicsoda? Ki ez a Xiaomi? – teszik föl most azonnal a teljesen logikus kérdést mindazon olvasóink, akik figyelve lesik az okostelefon-újdonságokat. Ki ez a sosem hallott nevű valaki, hogy kihívja a két világoriást?

Nos, nem egy senki, csak éppen számunkra (és a világ nagyobbik fele számára) ismeretlen. Nem úgy viszont az egymilliárd-kétszázmillió (létezik egyáltalán ekkora szám a számtankönyvön kívül?) kínai számára, hiszen náluk, „odahaza”, ez az okostelefonok piacát uraló óriás. Egy – kívülről nézve legalábbis – alvó óriás, mely éppen most ébredszik, és nagy léptekkel készül kilépni a világpiacra.

Hugo Bara, a Google volt alelnöke nyilván tudja, honnan fúj a szél: nemrég ugyanis átigazolt a Xiaomihoz, ez pedig az okostelefon-imádóknak (sokkal több van belőlük nálunk is, mint azt a technológiailag kissé lemaradt szülők nagy része gondolná!) csak egyet jelenthetett: a kínai óriás hivatalos weblapján bejelentette új okostelefon-modelljét, az Mi-3-at, s az első 86 másodperc alatt 100 000 darabot adott el belőle. Méghozzá nem valami promóciós, egydináros áron, hanem 327 dollárért (16 GB memóriával), illetve 410 dollárért a 64 GB memóriával szerelt modellért!

Persze ezek az árak csak számunkra magasak, de számunkra minden ár magas, a legmagasabb az egydináros telefon ára, amit aztán több évig fizetünk borsos havidíj alakjában... Az amerikai vevők voltak azok, akik azonnal ráharaptak, számukra pedig az egy dollár alig több, mint számunkra egy dinár (igaz, ott is van válság, de azért az egészen más-milyen, mint ez, amiben élünk). A telefonnak 5"-es IPS képernyője van 1920x1080 pixeles full-HD felbontásban és 441 ppi pixelsűrűséggel, a képernyőt az LG készítette és ultraérzékeny felülete van, így a kesztyűs kéz (ujj) érintésére is reagál, ami nekünk esetleg hülyeségnek tűnhet, de vannak igazán hideg vidékek, ahol az emberek ritkán veszik le a kesztyűt, főleg a szabadban nem.

A szupertelefon bemutatójával egy időben kezdte a Xiaomi (egyelőre interneten) árusítani legújabb, 47"-es (115 cm képátló) okostévéjét, ebből ez első két percben mintegy 3000 darabot adtak el! A kínai cég eredeti terve szerint évente 15 millió okostelefont akart eladni, a kezdeti sikeren fölbuzdulva most átteverte kapacitását, és 20 millióra emelte az éves tervet. Milyen sikere lesz az Mi-3-nak Európában, mely hagyományosan ódzkodik a kínai temékektől (inkább japán címkével,

jókora felárral vásárolja meg az egyébként Kínában gyártott műszaki cikkeket), az majd kiderül. A kelet-európai országokban és a baltikum-ban kezd megtörni a jég: a litvánok, észtek, lettek és lengyelek egyre szívesebben vásárolnak olyan árut, melynek kínai származásával tökéletesen tisztában vannak...

Xiaomi Mi-3 TULAJDONSÁGOK:	
Általános	
2G hálózat	GSM 850/900/1800/1900
3G hálózat	HSDPA 850/900/1900/2100
SIM	Micro-SIM
Státus	Forgalomban (kapható)
Méret	
Nagyság	144x73,6x8,1 mm
Súly	145 g
Kijelző	
Típusa	PPS LCD kapacitív érintőképernyő, 16M szín
Mérete	1080x1920 pixel, 5,0", cca 441 ppi
Multitouch	Igen
Hang	
Riasztási módok	Rezgés, MP3, WAV csengőhangok
Hangszóró	Van
3,5 mm dugasz	Van
Memória	
Kártya-csatlakozó	Nincs
Belső memória	16 vagy 64 GB + 2GB RAM
Adatforgalom	
GPSR	Igen
EDGE	Igen
Sebesség	DC-HSDPA, 42 Mbps; 21 Mbps; HSUPA 5,76 Mbps
WLAN	Wi-Fi 802.11 a/b/g/n; Wi-Fi hotspot
Bluetooth	Igen, v4.0 A2DP-vel
USB	Igen, MicroUSB v2.0
Kamera	
Első	13 MP, 4128x3096 px, autofókusz, dual LED „vaku”
Extra	Geo-tagging, mosolyfelismerés, stabilizátor, HDR
Video	Igen, 1080p@30 kép/mp, HDR
Hátsó	Igen, 2 MP, 1080p@30 kép/mp
Operációs rendszer	Android v4.2.1 (Jelly Bean)
Egyéb	Iránytű, barométer stb., stb.

Mese a gögös csillagokról

A csillagok nem ragyogtak ám mindig ilyen békességben, mint mostanában. Vetélkedés támadt köztük egyszer, hogy melyikük fényesebb; nagy vetélkedés. Volt olyan csillag is, amelyik gögójében nem hunyorított előre a Fiastyúknak. Ez nem volt szép tőle, mert a csillagok köszönése a hunyorítás, és a Fiastyúk, az égi Tyúkanyó, sok kis csillagot felnevelt már életében. Szó, ami szó, nem sok jóra vezetett ez a vetélkedés.

A gögös csillagok elhatározták, hogy csak akkor világolnak, amikor éppen kedvük tartja.

A szerény, becsületes csillagok elszomorodtak. Fényük sápadtan, halványan érkezett a földre.

Az emberek nem tudták elképzelni, mi történhetett fenn az égen, a csillagok között.

Először az öreg Göncöl bátya türelme fogyott el. Nagy mérgesen elhajtott nagyobbik szekerén a Medve csillagzathoz. Mindenki tudja, hogy a Medve csillagzat a legbölcsebb csillag. Hogy miről beszélgettek? Azt nem tudja senki, mert maga a Vadász csillag állt őrt nyilával, és nem engedett közelükbe egy teremtet lelket sem.

Másnap üstökös rohant keresztül az égen. Csóvájára lángbetűkkel írva ez állott:

„Éjféltor nagygyűlés a Tejút melletti réten!”

Minden csillag megjelent. Még a gögös, fényükben elbizakodott csillagok is. Kicsit távolabb a többiektől, egy karéjban telepedtek le.

Ezen az éjszakán Göncöl bátya tanácsára határozatot hoztak a csillagok. A szelíd szavú, kedves Hajnalcsillag hirdette ki virradatkor. Így szólt:
– Mióta világ a világ, azért ragyognak a csillagok az égen, hogy örömet szerezzenek az emberi szíveknek, álmot szöjének a szerelmeseknek, munkát adjanak a nagy szakállú csillagászoknak, utat mutassanak a tengeren eltévedt hajósoknak.

Amelyik csillag csak azért ragyog, hogy fényével hengegjen, nem közibénk való. Tőle zátonyra futhatnak a hajók, neki közömbös a szerelmesek csókja, és ostoba irkafirka a csillagászok tudománya.

Az ilyen csillag nem érdemli fényét. Az ilyen csillag veszítse el fényét, éljen sötétben, ne lássa senki, ne csodálja senki!

Csak ha gögje múlik, és csillagszemébe újra befér a világ, akkor tündököljön. Addig fénytelen éljen itt közöttünk az égen!

A csillagok rábólintottak az igaz szóra, és a gögösök fénye menten kialudt. Sötét szoba ablakából néztél már ki az éjszakába? Akkor tudod, hogy úgy jobban látni kifelé, mint amikor a lámpa ég.

Ez történt a gögös csillagokkal. Nagy magányuk, tán évmillióig tartó magányuk idején megtanultak látni.

De ez nem ment máról holnapra. Lehet, mondom, hogy évmilliók teltek el közben, mert a gögö nehezebben olvad, mint a jég.

Szent János éjszakáján, meleg tavaszi éjszakán volt... Sziporka, az egykori gögös csillagok főkolomposa, vacogva üldögélt egy fellegpadon.

Sírni szeretett volna, de nem tudott. Könnyek helyett jégcsapok potyogtak szeméből, úgy kihűlt, mióta fényét veszítette szegény.

Ahogy ott üldögélt nagy magányában, észrevette, hogy a földön eltévedt egy kisfiú. Rózsát szedni volt az erdőben, s nem találta a hazafelé vezető utat. Sziporka látta, hogy a kisfiú nagyon reszket félelmében, és látta az utat is, amelyről a pöttöm emberke letévedt.

Ahogy figyelte a zokogó kisfiút, valami ismeretlen, jónak is, rossznak is nevezhető érzést ér-

zett csillagszívében. Segíteni kell rajta – s ahogy ezt gondolta, már száguldott is lefelé a Tejúton. Mire leért, fényes, ragyogó lett, mint valaha régen.

A kisfiú nagyot bámult, amikor meglátta az elébe pottyant fényes micsodát. Sziporka barátságosan hunyorított, és intett neki: gyere utánam. A kisfiú követni kezdte. Sziporka egészen hazáig vezette, és még sokáig ott álldogált az udvaron. Úgy hallgatta a házból kihangzó kacagást.

A többi csillag is visszanyerte fényét. Az egyik zátonyra futott hajónak segített. A másik egész éjjel világított egy szegény költőnek, aki legszébb versét írta, amikor éppen elfogyott lámpájából az olaj. A harmadik – sorolhatnám hajnalig, hisz nem volt annyi gögös, nincsen annyi fényes csillag az égen, amennyi segitenivaló volt és van a földön.

A fényüket visszanyert csillagok pedig nem tértek vissza az égre. Itt maradtak közöttünk. Így határozták el az országút melletti nagyréten, ahol Szent János éjszakáján összetalálkoztak.

– Itt maradunk – mondta Sziporka –, hogy a földön is legyenek csillagok. Így születtek, az emberek örömeire, a szentjánosbogarak.

Nyári éjszakákon, mezőkön, réteken, országút mentén, ösvények szélén ott világolnak szerényen, békességesen. Onnan integetnek égi testvéreiknek.

Te is láthatod őket, kedves.

Gáli József meséje

HOROSZKÓP

KOS

Tükön ülve várod a napokban esedékes nagy eseményt, azonban addig is kénytelen vagy a kötelességeiddel foglalkozni. Bármilyen nehéz is, próbáld meg koncentrálni! Azzal nem jutsz egyről a kettőre, ha ölbe tett kézzel várod a sült galambot. Aktivizálnod kell magad, ha szeretnél közelebb jutni a céljaidhoz.

BIKA

A barátaid sokat segítenek a héten, hogy előrelépést tegyél egy bizonyos dolog érdekében. Ne zárkózz be, inkább kérj bátran segítséget, kommunikálj a környezetteddel! Nem számítottál rá, de valamilyen formában felüti a fejét a szerelem az életedben. Járj nyitott szemmel, nehogy elszalassz egy jó lehetőséget!

IKREK

Keményen dolgoztál valamin az elmúlt hetekben, de már épp feladni készülsz, amikor újabb motivációt kapsz hozzá. Tarts ki, hiszen most csodákra vagy képes! Nagy befolyással lehetsz a környezetetdre is. Ha valamiféle változást szeretnél elérni, nem is kell mást tenned, csak előadni az ötleteidet.

RÁK

Álmoskás, punnyadt napokat élsz meg valamiért, de a saját feladatod lesz felrázni magad. Ha reggeltől estig csak bambulsz magad elé, sosem jutsz egyről a kettőre. Kissé gyorsabban pörög a nyelved, mint az agyad, így könnyen bajba kerülhetsz. Igaz, különben sem tudtad volna elkerülni ezeket a szituációkat...

OROSZLÁN

Telis-tele vagy ambícióval, ám ez kevés ahhoz, hogy fontos lépéseket tegyél a héten. Csökkentsd az elvárásaidat, és csalódás nélkül úszod meg ezt a pár napot. Kicsattanó energiával indul a heted, ami a környezetetdre is igen jó hatással lesz. Segíts azoknak, akiknek szükségük van rá!

SZŰZ

Nagy szükséged van a kikapcsolódásra, kicsit ki kell lépned a hétköznapi világból. Tudd le a fontos kötelességeidet, és kezd el tervezni a legközelebbi kiruccanásod! Kissé feldúlt vagy mostanában, és nem igazán tudod kezelni az érzelmeidet. A legjobb, amit tehetsz, ha minél gyakrabban kimozdulsz, és elegendő időt szánsz a gondolataid rendezésére.

MÉRLEG

Igen sok teendőd van, de olykor megengedheted magadnak, hogy ismeretlen vizekre evezsz. Tegyél kisebb-nagyobb felvezetőutakat, amennyiben időd engedi. Sokkal jobban alakul a szerelmi életed, mint gondolnád, de egyelőre inkább a barátaidal kellene foglalkoznod. Életed ezen területe kicsit nagyobb figyelmet igényel.

SKORPIÓ

Összetűzésbe keveredsz valakivel, amiből több bajod származhat, mint amire eleinte számítottál. Kezdj el mielőbb dolgozni azon, hogy elsimítsátok az ügyet! Meg kell vallani, éltél már meg ennél fényesebb napokat is. Ne hagyj, hogy lehúzzanak a körülmények, ráadásul segítséget is kaphatsz, ha visszaveszel kicsit a büszkeségedből.

NYILAS

Ha a környezetet a feje tetejére áll, te akkor sem vagy hajlandó változtatni az elhatározásaidon. A végsőig kitartasz, és ez a későbbiek folyamán még jól fog jönni neked. Csak úgy buzognak benned a kreatív ötletek. Ne is fogd vissza magad! Mielőbb láss hozzá a megvalósításukhoz, mielőtt elszállnak!

BAK

Ha rend van körülötted, rend lesz a fejedben is. Legalábbis letisztultabban tudsz majd gondolkodni. Tedd meg magadnak azt a szívességet, hogy kicsit rendezed a környezetet. Már régóta szeretnél találkozni valakivel, de eddig sosem sikerült időt keríteni rá. A héten könnyen egymásra találtok, úgyhogy ne szalassz el az alkalmat!

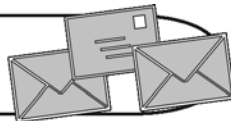
VÍZÖNTŐ

Míg ismerőseid csak punnyadni tudnak, te szikrázol az újabb és újabb ötletektől. Minimális erőfeszítéssel nagy előrelépést tehetsz céljaid felé. A hétköznapi történetekben legyél elővigyázatos. Egy rossz mozdulat elég, és az orvosnál találhatod magad. A szerelmi életed jó úton halad előre, te sem hitted volna, hogy a viharfelhők ilyen hamar eloszlának.

HALAK

Képtelen vagy a száraz tananyagra koncentrálni, sokkal inkább lekötnek az olyan tevékenységek, amikben kiélheted művészi hajlamaid. Általuk ráadásul fel is töltödhetsz. Kiszámíthatatlan helyzetek előtt állsz, úgyhogy legyél annyira rugalmas, amennyire csak tudsz! Ha lelkileg minden eshetőségre felkészülsz, nem érhet baj.

Színes gyermekhét az adai Cseh Károly iskolában

Szó szerint a színek bűvöletében telt a gyermekhét az iskolában. Naponként meghatároztuk, milyen szín legyen a mérvadó az öltözködésben. Volt, aki csak kiegészítőt használt, de mindenki igyekezett színe egyéniséggé válni.

Reggelenként elénekeltük az Iskolahimnusz, amely néhány évvel ezelőtt pályázatra készült, s úgy gondoltuk, ezt az értéket fel kell eleveníteni, meg kell őrizni. A közös éneklés mindenkit jókedvre derített.

Nagyszünet végén közösen eltáncoltuk a hét táncát, amely közkezdvelt zumbaelemeket tartalmaz. A kezdeti zürzavar után péntekre már igazi táncosokká váltunk.

Hétfőn SPORTOS SÁRGA napot tartottunk. Játékos akadálypályán kellett időre végigérni biciklivel, görivel, rollerrel, közben a tornateremben pikádó- és szkanderverseny folyt.

KREATÍV KEDDEN pirosban az osztályról készítettünk olyan képet, mely jellemző tulajdonságot mutat be, különleges technikát kellett használni! A munkákon megjelent a szalma, mag, ruhaanyag, csillámpor, homok... és még ezernyi ötlet, humor.

SZÍNÉSZNÉZŐ SZERDÁRA már előző héten elkezdtünk készülni. Minden osztály ajánlott egy filmet, amit meg szeretne nézni, majd titkos szavazással döntöttek a diákok. A hazai Ígéret szép szó című film győzött, melyet a tornateremben, kivetítőn néztek meg a felsősök, zöldbe öltözve.

CSÁMCSOGÓ CSÜTÖRTÖKÖN a tábortűz fényénél a kék szín volt a domináns. Zeneszó mellett, beszélgetve, barátkozva süttünk szalonnát, kolbászt, sajtot, krumplit, kenyeret. Jobb ízű a falat, ha magunk készítjük – lett a nap szlogenje.

PEDAGÓGUS PÉNTEKEN a narancssárga szín festette vidámra iskolánkat. A tanulók tartották az órákat, előzetes megbeszélés és tanári utasítások szerint. Még osztályfőnöki óra is volt, játékkal, nevetéssel.

Ezen a héten mindenki örömmel járt iskolába: kicsi és nagy, fiú és lány, tanár és diák, mert közösséghez tartozni jó!

CS. K.

Tanárok és diákok

Osztályfőnöki óra

Zumbatáncosaink

Gyermekhét a szajáni iskolában

negyedik napon csapatépítő játékok voltak soron. Nekem ez volt a kedvencem. Rengeteget kacagtunk, és jókat mulattunk. Az utolsó nap a tanárok és a diákok mérkőztek meg röplabdában. Én néző voltam, de a többi diákkal együtt nagyon élveztem a meccset. Szurkoltunk a tanároknak, ám a fiúk ügyesebbeknek bizonyultak. Minden nap kaptunk ropit és édességet, és a tanárok rövidített órákat tartottak. A meccs után következett a díjkiosztó, ahol sok-sok diplo-

mát és ajándékokat osztott ki iskolánk pedagógusa. Minden gyermek arcán mosoly ragyogott. Nem is csoda, hiszen minden évben ez e hét a legszebb és a legkedvesebb számunkra.

Hálásak vagyunk a tanároknak, amiért gazdag és érdekes programot szerveztek nekünk, és reméljük, hogy jövőre is ilyen jól fogunk szórakozni.

Kovács Hargita, 7. osztály
Móra Károly iskola, Szaján

Minden év októberében megünnepeljük iskolánkban a gyermekek hetét. Az idén is így tettünk. Mindenki izgatottan várta a játékokat, amelyek nagyon jól sikerültek.

Az első napon stafétaversenyt és kötélhúzást tartottunk. A második napon egy jó kis animációs filmet néztünk. A harmadikon kincskereső játékot játszottunk a faluban. A

Személyiséged rejtett oldala

Mindannyiunknak van „titka” vagy rejtett oldala, amely a tetteinken és viselkedésünkön keresztül nyilvánul meg. Töltsd ki a tesztet, és ismerd meg jobban saját magad!

1. Kiránduláson vagy, és séta közben rábukkansz egy...

- a) ...vonzó személyre.
- b) ...barlangra.
- c) ...útkereszteződésre.
- d) ...különös házra.

2. Réválmod van:

- a) Lángol minden körülötted.
- b) Zuhansz.
- c) Valaki üldöz.
- d) Vízben fuldokolsz.

3. Ajándékba kaptál:

- a) Nyaklánc medált.
- b) Órát.
- c) Kalapot.
- d) Parfümöt.

4. A házádban számodra fontos:

- a) Egy hatalmas tükör.
- b) Nagy fürdőkád.
- c) Jó megvilágítás.
- d) Kényelmes fotel a kályha mellett.

5. Mit választanál a következő tárgyak közül?

- a) Régi pénzermét.
- b) Homokórát.
- c) Lámpát.
- d) Régimódi kulcsot.

6. Hogyan büntetnéd meg az ellenségedet?

- a) Elküldöd egy kolostorba.
- b) Elveszed tőle azt, amit legjobban szeret.
- c) Megvered.
- d) Örök magányra ítéled.

7. Kifogtad az aranyhalat, aki egyetlen kérésed teljesítheti. Mit választasz?

- a) Szépséget, sikert és hatalmat.
- b) Időutazást.
- c) Örök fiatalságot.
- d) Boldogságot és szerelmet.

8. Megvalósulatlan fantáziád az, hogy...

- a) ...hatalmad legyen és uralkodhass.
- b) ...titokzatos erővel rendelkező varázsló légy.
- c) ...láthatatlanná válhass, amikor csak akarsz.
- d) ...szárnyaid legyenek.

9. Mitől félsz?

- a) A kudartól és tehetetlenségtől.
- b) A veszteségtől és a szegénységtől.
- c) Az árulástól és átveréstől.
- d) A magánytól és a betegségekétől.

10. Ha választhatnál egy varázslatos ajándékot, mi lenne az?

- a) A halhatatlanság elixírje.
- b) Árgus mindent látó szeme.
- c) Varázspálca.
- d) A bölcsesség köve.

11. Ha választhatnál, mit szeretnél csinálni?

- a) Irányítani a világot.
- b) Más világokat meglátogatni.
- c) Megtapasztalni valami misztikusát.
- d) Meglátogatni az Édenkertet.

12. Milyen film illik leginkább a hangulatodhoz?

- a) Akció.
- b) Vígjáték, musical.
- c) Tudományos-fantasztikus.
- d) Szerelmi dráma.

Értékelés

Ha legtöbb az a válasz:

Számodra a legnagyobb kihívás az emberekben és a velük való kapcsolatban rejlik. Bármilyen erősnek is tűnsz, valójában nem tudsz megenni mások nélkül. Megengeded másoknak, hogy örömet szerezzenek, de ugyanakkor azt is, hogy kiábrándítsanak, megsértessenek. Hajlamos vagy ugyanazokat a hibákat ismételni. Gyakran az öröm és a szomorúság között egyensúlyozol, de számodra csak az a fontos, hogy haladj tovább. Nem vagy olyan erős, mint amilyennek mutatkozol, vagy amilyennek a környezeted lát. Kritikus helyzetekben néha nem tudsz lefékezni.

Ha legtöbb a b válasz:

Nagy szükséged van arra, hogy kutasd a körülötted levő világot, de elsősorban saját céljaid elérése érdekében. Az örömet, boldogságot és élvezetet megosztod másokkal, de viszonzásul elismerést, jutalmat vársz. Szándékaidban kitartó vagy, és szinte mindig megtalálod a módját, hogy elérd a célokat. Ha csalódott vagy szomorú vagy, rögtön keresed a megoldást, hogy javítsa a helyzetet. Erősebb vagy, mint amilyennek környezeted lát, de szükséged van másokra, hogy le tudj állni a kritikus szituációkban.

Ha legtöbb a c válasz:

Stílusodnak és eredetiségednek köszönhetően képes vagy már első pillantásra felkelteni a figyelmet. Vonzanak a nem mindennapi helyzetek, és néha szeretnéd megszegni a szabályokat vagy átlépni a megengedett határt. Ha neked jó, másoknak is jó, ha neked rossz – másoknak még rosszabb. Ha rosszkedvű vagy, mindent megteszel, hogy megszüntesd a kellemetlenséget. Tudsz tanulni a saját hibáidból. Valójában nem vagy olyan erős, mint amilyennek látszol. Kritikus helyzetekben nem tudsz helytállni.

Ha legtöbb a d válasz:

Fantáziádus és érzelmes vagy, de éppen ez a túlérzékenység a személyiséged legnagyobb és leggyengébb oldala. Ha harmonikus a kapcsolatod másokkal, végtelenül boldog vagy, de ha csalódás ér, hajlamos vagy az önbírálatra. Látszólag függsz másoktól, valójában azonban önmagad fejlesztésére törekszel. Erősebb vagy, mint azt a környezeted hiszi. Képes vagy előre megérezni a veszélyt, és ha kellemetlen helyzetben találsz magad, az azért van, mert te magad kerested a kihívást. Kritikus pillanatban le tudsz fékezni, sőt másokat is le tudsz állítani, ha úgy akarod. Hajlamos vagy a fantáziálásra.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy osztálytársam, aki igen jóképű, viszont goromba. Én azonban a gorombasága ellenére beleszerettem, ő viszont azt hiszi, hogy csak barátok vagyunk. Szerintem egy másik lányt szeret, de én is tetszem neki, mert szeret velem lógni, és bókolni is szokott. Mit tegyek? Mondjam meg neki, hogy szeretem? Vagy várjak vele?

Válasz:

Kedves Labi!

Nagyon sajnálom, hogy leveledben nem írtál egy kicsit arról a gorombaságról, amit a szimpátiád a magatartásában kimutat, mert nem mindegy, hogy kivel, mikor és milyen módon goromba az egyén. Tudnod kell, hogy a gorombaság is az erőszakos viselkedés egyik formája. „Erőszakosnak, agresszívnek számít minden olyan szándékos cselekvés, amelynek indítéka, hogy nyílt vagy szimbolikus (jelképes) formában valakinek vagy valaminek kárt, sérelmet vagy fájdalmat okozzon.” (Ranschburg Jenő) Nyugodtan erőszaknak nevezhetjük azt, ha jelen van a szándék, a látható cselekmény, és ez sérti a normát, a viselkedési szabályokat.

Sokszor megtörténik, hogy a serdülők körében azok a menő fiúk, de sajnos újabban vannak ilyen lányok is, akik gorombán, erőszakosan viselkednek a társaikkal és a felnőttekkel is. Ez azért történik, mert a serdülők keresik önmagukat, saját jelentőségüket, és a környezetük, a többi fiú reakciója (nevetés, vállveregetés, füttyögés, szurkolás stb.) megerősíti, jutalmazza őket, és ez a viselkedés mind gyakoribbá válik náluk. (Ezt nevezzük jutalom révén történő megerősítésnek, tanulásnak.) Sokszor a serdülők hozta nehézségeket, belső feszültségeket goromba, támadó módon próbálják megoldani. Azt is tudjuk már nagyon régről, hogy a serdülő fiúk gyakran igen goromba módon próbálnak közeledni a lányokhoz (csipkedés, fogdosás, lökdösés, sarokba szorítás stb.), ami a szexuális közeledés egyik rejtett módja, mert még nem tudják, hogyan is kell közeledni vonzalmuk tárgyához. Gondolkozz el azon, hogy mennyire esne neked jól, ha veled napról napra szóban, tettekben gorombán viselkedne a szerelmed. Nézz utána a családi és más, erőszakkal kapcsolatos cikkeknek, információknak, és gondold át, miért is harcolunk a családi erőszak és általában az erőszak ellen. Jó lenne, ha nem sietnéd el a dolgot. Hagyd, hogy a fiú lépjen, mert félsz, hogy téged „havernak” tart, akivel jó együtt lenni, és ha szerelmet vallasz neki, elveszítheted mint barátot. Az idő pedig majd tisztázza az érzelmeket, és kiderül, hogy számítasz-e többre is, vagy sem.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves vagyok, és már hetek óta nagyon boldogtalan. Az osztálytársaim elkezdtek csúfolni, hogy dagi vagyok. Mitévő legyek? Kezdek el fogyózni? Már le sem akarok vetközni tornaórán,

mert székálnak. 159 cm magas, és 50 kilós vagyok. Hány kilót soványodjak, hogy ideális testsúlyom legyen? Már belekezdtem, le is ment 2-3 kiló, de most állandóan fáradt vagyok. Kérlek, segíts! Bokica”

Ui.: Nem mondtam, hogy jó széles csípőm van, és nem tudom, milyen farmert vegyek, hogy eltakarjam.

Labi”

Válasz:

Kedves Bokica!

Rögtön hagyd abba a soványítókúrát, mert serdülőkorban nem kell drasztikus fogyókúrába kezdeni, kivéve, ha ezt az orvos a valódi túlsúly miatt el nem rendeli. Még ez a fajta diéta is állandó orvosi felügyelet mellett történik, nutricionista bevonásával, aki az egyén szükségleteire szabva ad étkezési és életmódbeli tanácsot. Éheztetni magad (koplalni) pedig szigorúan TILOS! Veszélyeztetheti az egészségedet! Ha megkérdezed a serdülőket, nagyon sokan vagytok, akik elégedetlenek önmagukkal. Van, aki az arca, más a testformája, magassága stb. miatt elégedetlen. Ne feledd, hogy most mennek végbe nálad a testi változások, és ez növekedéssel és súlygyarapodással is jár. Zsírszövetre feltétlenül szükség van, különösen a lányoknál, mert ez biztosítja a női hormonok képződését. A megadott számok arra utalnak, hogy teljesen normális a testsúlyod. Mivel szélesebb a csípőd, feltételezem, hogy erősebb csontozatú is vagy, ami nem biztosítja a törékeny testalkatot, ami számodra esetleg az ideálisat jelenti. Fogyókúra helyett mozogj többet és rendszeresen, naponta végezz alakformáló gyakorlatokat. (Kérj tanácsot a tornatanárodtól!) Az étrendre pedig helyezz nagyobb hangsúlyt. Ritkán fogyassz édességet, zsírosat, fehér lisztből készült kenyeret, péksüteményt, és gyakrabban gyümölcsöt, párolt és nyers zöldségféléket, roston és gyorsan sült húsokat, pl. rántott hús helyett. Fogyassz inkább teljes kiőrlésű lisztből készült kenyeret és péksüteményeket. A szélesebb csípőt pedig a mindig divatos, kicsit hosszabb aljú blúzokkal és tunikákkal takard el. És ne feledd, senki sem tökéletes, még azok a társaidd sem, akik piszkálnak. Nekik is van gyenge pontjuk. Addig is próbáld megtalálni magadban és magadon mindazt, amit kedvelsz és szeretsz. Biztos, hogy lesz jó néhány dolog a listádon. Ezt a pozitív listát bővítsd ki azokkal a tényekkel, amiket másoktól hallasz magadról, vagy azokkal a pozitív gondolatokkal, üzenetekkel, amelyek az osztályfőnöki órán írtok egymásnak.

A játék menete: Üljetek körbe. Mindenkinek legyen egy A4-es, üres papírlapja, és írja föl a vezeték és keresztnévét a lap felső szélére. Az utasítás az, hogy mindenki írjon valami szépet, pozitív dolgot, szép üzenetet annak, akinek a nevét látja a lap tetején. Amikor a lapot továbbadjuk a mellettünk ülőnek, az ráírja a mondatot, és legyezőszerűen hajtva eltakarja az írást, így adja tovább a mellette ülőnek. Egyszerre egy megadott jelre megy a lap továbbadása. Addig jár körbe a lap, amíg vissza nem kerül a tulajdonosához. Olvassátok el magatokban. Az olvassa fel, aki meg szeretné osztani az osztállyal a leírt gondolatokat. Kerüljük a beszélásokat, nem fűzünk hozzá kommentárt, csak hallgassuk meg egymást.

Az egyszerű fa-rajz tesztek nagyon sok árulkodó jelet hordoznak a személyiségről.

Hogyan csináld?

Vegyél elő egy rajzlapot, és rajzolj rá egy fát! Nem kell túlságosan megerőltetned magad: egyszerűen csak engedd el a fantáziád, és azt vedd papírra, ami először eszedbe jut! Ezután olvasd el, milyen vagy a rajz alapján! Csak akkor olvass tovább, ha már kész van a remekmű, különben a teszt érvényét veszti!

A rajz elhelyezése

– Ha középre rajzoltad a fát, akkor igazán a jelenben élsz, tudod, mit akarsz. Igyekszel mindenben megtalálni az arany középút, gyakorlatias vagy.

– Ha baloldalra és inkább fentre rajzoltál, akkor gátlásos és óvatos vagy. Inkább megfigyeled a dolgokat, kevésbé veszed ki a részed az eseményekből. Nehezen nyílsz meg, sokat rágódsz a múlton, érdekelnek a művészetek.

– Ha baloldalt lentre rajzoltál, akkor nehezen teszed túl magad a sérelmeken, hajlamos vagy éretlenül felfogni a dolgokat, emiatt gyakran keveredsz kínos helyzetbe.

– Ha jobboldalt fentre rajzoltál, akkor inkább a jövőbe tekintesz, terveket szősz ahelyett, hogy a múlt eseményein rágódnál. Sok barátod van, elégedett vagy a helyzetekkel. Dinamikusságod vonzó, de hajlamos lehetsz a lázadásra is.

– Ha jobboldalt lentre rajzoltál, akkor makacs és önféjű vagy. Nem szereted a változásokat, ezért nem is teszel semmit azért, hogy a jelenlegi helyzeteden javíts.

Fa-rajz teszt

A fa mérete

Minél nagyobb a fád, annál nagyobb az önbizalmad. Ha láthatólag túlzásokba estél, akkor gondolkodj el magadon: nem túl sok ez egy kicsit? Szintén mérlegelned kell, ha csak egy kis fácskát rajzoltál, ami valahol a papírlapon kuporog. Gondold át a helyzetet! Min kellene változtatnod, hogyan lehetnél boldogabb?

A fa jellemzése

A lombkorona: Ha túl nagy lombkoronát rajzoltál a fa többi részéhez képest, akkor túl sokat rágódsz az életed során felmerülő kérdéseken, és inkább az észérvekre hagyatkozol az érzelmek helyett. Ha túl picit rajzoltál, akkor nem használod ki a szellemi képességeidet és a fantáziádat.

A fatörzs: Ha túl vékony törzset rajzoltál a fádnek, akkor érzelmileg könnyen sérülsz. Ha túl vastag a törzs, akkor helyén vannak az érzelmeid és az egód, viszont hajlamos lehetsz a makacsságra.

A gyökerek: Ha arányos gyökérzetet rajzoltál, akkor az ösztöneid a helyén vannak. Ha túlságosan dús gyökérzettel rendelkezik a fád, akkor viszont túlságosan az ösztöneid vezérelnek, hajlamos lehetsz az indulatos viselkedésre. Ha nem rajzoltál gyökereket, esetleg talajvonalat is húztál, akkor mások elvárásának akarsz megfelelni, és kontrolláld önmagad.

A fa típusa

Fenyőfa – Nehéz megközelíteni, mert alkalmanként túl kemény és szúrós vagy a

környezetteddel szemben. Nagyra értékeled az őszinte barátságot és hűséges társ vagy.

Pálmafa – Aktívan teszel azért, hogy elérd a céljaidat. Annak ellenére, hogy nyitottan gondolsz magad, ha új helyzetbe kerülsz, hamar meghátrálsz.

Jegenyefa – Visszafogod magad, pedig hatalmas érzések dúlnak benned. Mindig olyan célok elérésére törekszel, melyek nehezen megvalósíthatóak.

Fűzfa – Hajlamos vagy a melankóliára és szomorúságra. Intenzívek az érzelmeid, de nehéz téged megközelíteni.

Még több jel a fádon

Csupasz, élettelen ágak – Pessimista vagy. Rossz a hangulatod, negatívan vélekedsz a jövődről.

Csupasz, életteli ágak – Élvezed azt, ha egyedül lehetsz, nincs szükséged társaságra.

Lombos fa – Optimista vagy, harmóniában élsz önmagaddal és a környezetteddel. Nyitott vagy a világra.

Látszanak a levelek – Aprólékos, precíz vagy.

Gyümölcsök a fán – Kreatív vagy és nagy a fantáziád, fontos számodra az emberek véleménye, főleg, ha megdicsérik.

Hogyan befolyásolja hangulatunkat a zene?

A zene hallatán nemcsak táncolni vagy énekelni lehet, hanem arra is jó, hogy nagymértékben befolyásolja az ember hangulatát. Kutatások bizonyítják, hogy a megfelelően kiválasztott zene enyhíti a lelki fájdalmakat.

A többszörös tanulmányok és kísérletek kimutatták, hogy minden fajta zene megváltoztatja a hangulatunkat. A különböző fajta zenék mind-mind másképp hatnak ránk, léteznek olyanok is, melyek rossz irányba befolyásolják a hangulatot.

Egy bizonyítatlan tény, hogy mindnyájan más-más érzelmeket fűzünk a zenéhez. Mindenki másképpen reagál hangulatilag egyes zenékre, ezért van az, hogy mindenkinek kialakul a sajátos, egyedi zenei ízlése.

A klasszikus zene

A legkevésbé népszerű, pedig ez az egyik leghatásosabb „hangulatmódosító”. A kuta-

tók úgy vélik, hogy a klasszikus zene fokozza a kreativitást, csökkenti a stresszt, és serkenti a fogékonyságot az intellektuális témák iránt. Klasszikus zenét hallgatni egy nagyon hatásos terápia, amitől elégedettnek, kreatívabbnak és jobban érzed magad.

A hangulatromboló country

Vannak olyan zenék, melyek kifejezetten rontják a hangulatot. Ilyen például a country. Az olyan amerikai városokban, ahol a rádióban sok countryt játszanak, az emberek depressziósabbak az átlagnál. Szóval, ha rossz a hangulatod, nem a countryzene a megfelelő választás.

Rap, rock, punk: agresszió vagy ellazulás?

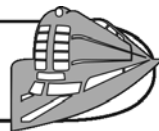
A rap- és a hiphopzene változó hatást gyakorol az emberekre. Közismert, hogy a rapdalok nagyon sok dühöt és agressziót

sugároznak, többet, mint bármilyen más zene. Sokaknak viszont a rapzene jelenti az ellazulást, és feloldja a feszültséget.

A rock- és a punkzene hatásai hasonlóak a raphez. A rock egyes embereknél agressziót válthat ki, viszont ezzel egy időben egy olyan adrenalinlöketet ad a hallgatóknak, amit más zene nem adhat. Ez előidézhet boldogságot és depressziót is.

A rockzene hatása az emberre mindig attól függ, aki hallgatja, egyeseknek segít feloldani a stresszt, viszont másokra lehet, hogy csak rossz hatással lesz.

Amikor legközelebb zenét hallgatsz, állj meg egy pillanatra, és gondolkodj el azon, hogy ez a zene milyen hatással van a hangulatodra. Tanuld meg, hogy milyen zene a megfelelő számodra, és a legfontosabb, hogy élvezd, hiszen azért van.

Honolulu

A Kawaiahao-templom

Honolulu valódi turistaparadicsom, virágzó könnyűiparral és kiváló buszhálózáttal. A tömegközlekedés olyan magas színvonalon üzemel, hogy nemcsak a turisták, de még az Amerikai Tömegközlekedési Társaság (APTA) is példaértékűnek tartja a Honolulu-ban bevett szokásokat. Honolulu híres szülőtte Barack Obama is.

Honolulu egyébként az Egyesült Államok 50. tagállamának, Hawaii államnak és egyben a Hawaii-szigeteknek a fővárosa. Oahu szigeten található.

A Hawaii-szigeteket, pontosabban a fő szigetet 1773-ban Cook kapitány fedezte fel, és megbízója tiszteletére stílszerűen Lord Sandwichnek keresztelte el Hawaii-t. A bennszülött lakosság körében a felfedező először Lono isten reinkarnációjának tűnt, s hozzá méltó tisztelet övezte, később egy félreértés miatt azonban nemcsak hogy megölték, de fel is darabolták az isteni sarjnak tekintett kapitányt.

Honolulunak két fontos pontja van: belvárosának történelmi és üzleti negyede, valamint a tőle 3 mérföldre eső Waikiki tengerpartja. A belváros szerepe először a 19. században nőtt meg fontos kereskedelmi kikötője révén, ma már pedig égbe szökő felhőkarcolók, királyi paloták, japánszentélyek, misszióházak, nyüzsgő kínai negyedek egyaránt megtalálhatók itt.

Az Iolani Palace a belvárosi Capitol District uralkodó épülete, melyet 1882-ben fejeztek be. Az Egyesült Államok egyetlen királyi palotáját David Kalakaua tervezte, és természetesen első lakója is ő volt. A Kawaiahao Church koralltömbökből épült templomot 1842-ben készítették el, abban az időben, amikor az amerikai misszionáriusok sok helybeli lakost a keresztény hitre térítettek. Hawaii uralkodói nagyrészt itt keresztelkedtek meg, házasodtak és itt koronázták meg őket. A sziget legnagyobb tisztelettel övezett királyának, aki 1795-től 1829-ig uralkodott, szobrot emeltek, ez egyben Hawaii egyik leghíresebb látnivalója.

Chinatown bejáratát két márványoroszlán őrzi. Beljebb lépve egy szabadtéri piacra, az árusok, az étkezdék és a gyógynövényboltok egzotikus világába érkezünk. Az első kínaiak kereskedőhajón érkeztek Hawaii-ra az 1700-as években, nagyobb számban csak 1850 körül vándoroltak be, hogy cukornádültetvényeken dolgozzanak. A negyed érdekes épületei közé tartozik a Hawai'i Theatre, Hawaii legrégebbi japán sinto szentélye.

Honolulu kikötőjében a csodálatos Hawai'i Marine Centerben tehetünk látogatást, ahol régi kenukat és polinéz hajósok felfedezéseit állították ki.

Waikiki üdülőtelep, amely eredetileg halastavaknak adott otthont, ma már a világ egyik leghíresebb strandja, melynek keskeny sávját szinte mindig zsúfolásig megtöltik az emberek. Háttérben a Diamond Head kráter magasodik. Waikiki-be naponta 65 ezer turista érkezik, hogy a kéklő tengerben fürödjön, az aranyló homokon napozzon vagy éppen szörfözzön a lágy hullámokon. A homokos part 4 km hosszan húzódik, az utcákat árusok, nászutasok, bevásárlók, japán asszonyok és deszkáikat cipelő fiúk töltik meg.

Nagy-Honoluluban is több érdekes látnivaló található, mint pl. a kialudt tűzhányó kráterben fekvő National Memorial Cemetery of

the Pacific, ahol több mint 33 ezer sír sorakozik. A Pearl Harbor-i japán támadás, illetve a koreai és a vietnami háború sok-sok áldozata nyugszik itt. Sokaknak zarándokhely Pearl Harbor, hadtörténelmi múzeumot, hadihajókat és emlékműveket találni itt. Előfordulhat, hogy az önkéntes tárlatvezetők között egy-egy támadás túlélőivel találjuk szemben magunkat. E borzalmas napon a japán repülőgépek 18 csatahajót süllyesztettek el, ezzel több mint 2000 amerikai tiszt és katona életét kioltva.

Honolulu nem csupán a szörfösök és vakációzók kedvelt desztinációja. Mivel áthidalja az „óceáni rést” Kalifornia és Ázsia között, ma már Honolulu a globális város definíciója illik – pálmákkal szegélyezett metropolis, flórájához hasonlatosan változatos népeiséggel. Továbbra is a turizmus vezeti Honolulu gazdaságát, 2006-ban pl. 12 milliárd dollár (9 milliárd euró) nyereséget – az állami bevétel egynegyedét – produkálta.

Ennek a virágzásnak, valamint a jövedelmező halászatnak és kávéiparnak köszönhetően a városban a munkanélküliségi ráta a legalacsonyabb egész Amerikában. Az ország vendéglátóiparában dolgozóknak pedig a legmagasabb a fizetésük.

LG & MT

Diamond Head, Hawaii

Waikiki

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5		6	7	8	9	
10						11				
12					13					
14				15					16	
17						18				
19			20		21				22	
		23						24		
25	26						27		28	29
										

Keresztrejtvény

Az új tanévben az első nagy felelésen senki sem akart első lenni, a tanár végül felajánlja:

– Aki elsőnek jelentkezik, egy jeggyel jobb osztályzatot kap.

Pistike azonnal jelentkezik, s hogy mit mondott, megtudod a rejtvényből.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 10. Női név, 11. Vili betűi keverve, 12. Női név, 13. Ilyen ház is van, 14. I. T. O., 15. Mókus, 16. Feszítőeszköz, 17. Torma szerbül, 18. Gondolta, 19. Újvidék, 20. Csend betűi, 22. Kilométer, 23. Udvar takarít, 24. Kötőszó, 25. Emelte, 28. Ásványi fűszer.

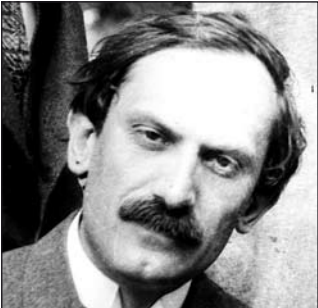

Függőleges sorok: 2. Ilyen ház is van, 3. Énekes zenemű, 4. Botanikában van, 5. -..., -re, 6. Valahova eltette, 7. Gyors menés, 8. Zokog, 9. Tizenkét hónap, 13. Papírmérték, 15. Penget betűi, 16. Szeret enni, 20. C. Ö. S. E., 21. Határoz, 23. S. C. K., 26. Ely, 27. „S”, 29. Kutyaház.

Betűrejtvények

1	LLL	2	PTR	3	SZTR	4	MSE
---	-----	---	-----	---	------	---	-----

Skandináv rejtvény (32.)

Rejtvényünk a 20. század eleji magyar irodalom jelentős alakjának a nevét és két művének a címét tartalmazza.

	RAGADOZÓ HAL		RITKÁS ERDŐ FAJ A LÁBA		KÖTŐSZÓ		TIZEN-ÉVES SZÁJHAGYOMÁNY		SIKRŰL MEGGYÓZNI H.T.		RÉGI FEGYVER L.R.	
	BELGIUM				ÁLLÓVÍZ							J
	ÉNEKES-MADÁR						NAGY TAVAK EGYIKE					
	RÉGI ÜRMÉRTÉK						EZ					
					KIS ENIKÓ				LUXEMBURG		HANGTALAN LEONA	
					...MENT				TEKERCS			
5	CSOKKENT AZ ÉRTÉKÉN		SZERB IGEN FRANCIA-ORSZÁG		...SUTA		DÉL		RAVASZ LÁSZLÓ 502		CINEZ	DEHOGY!
					EUROPÁI FŐVÁROS		FELE FORDÍTVA					
						ADÓ-ÁLLOMÁS ÉVBRED				ÓDON		SVÉD-ORSZÁG
										ZÉRÓ		
AUSZTRIA		RANGJELZŐ	EGY NYUGAT		KÁLÍUM TANULNI KEZD		50		ILONA NÉVVÁLTOZATA ...-RE			KALAPBAN VAN
							1001					
NYITOTT FOLYOSÓ					BÁCSKAI HELYSÉG KELET					OXIGÉN		FÉL ÖT
										KÉN		NULLA
	LÓ								NÉMETH LÁSZLÓ REGÉNYE			NY-

Anagramma

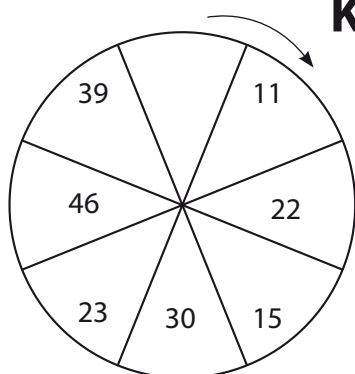
- ELMÉK
GÁZOL
GYŰRŰ
EGRES
SZITA
BOTOZ
GYANU
OLVAS
KLÁRI
FÜLÖP
MÁSOL
PLÁNE

A megadott szavak betűiből képezz új szavakat, és írd be őket a rejtvényrácsba. A kiemelt oszlopban egy nemrég megjelent gyermekverskötet címének kell kialakulnia.

Se fent, se lent

Ő	R	Á	R	O	A	Z	U	M
V	A	R	S	K	L	A	Z	U
É	T	O	Ó	I	Á	L	A	L

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást, erre kell rájónnod, s már meg is van a keresett szám.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

- Libabeszéd
- Közlekedési eszköz
- Reszket
- Ruhakészítő mester
- Tisza-parti város

Az átlóba egy kalapos növény nevének kell kerülnie.

Lóugrásban

1	2	3						
SZ	N	R	Z	C	B	O	K	I
K	☀	T	O	☀	S	N	☀	R
I	I	A	S	A	L	A	L	A

Mindegyik ábra egy-egy keresztnevet rejt.

A 31. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Semmi, hiszen mindkettő egy kínai váza.

Betűrejtvények

1. tanári szoba, 2. zeneterem, 3. szerkamra, 4. pad alatt

Keresztszavak

Vízszintesen: cserélget, melege van, szitakötő
Függőlegesen: szüretelő, megég a hús, perlekedő

Szóbetoldó

kap

Kerékbe törve

Dominikai Köztársaság

Találós kitöltőcske

tojás

Lóugrásban

1. szemüveg, 2. kerékpár, 3. túracipő

A 30. skandináv rejtvény megfejtése:

OKTÓBERI ZIVATAR SZESZÉLYES TELET HOZ, OKTÓBERI HÓ-
ESÉS GYENGE TELET JELEZ

Könyvjutalmat kap:

Lackó Márta, Kisorosz

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 4. c osztályába ellátogatott a felső osztályokban tanító műszaki tanár, Rogović Nikola. Ezen az órán papírból elkészítettük az Eiffel-torony makettjét. Sokan azt mondják, hogy a tornyot meg sem lehet mozdítani, mi óra végén fel is emeltük, a kezünkben tartottuk. Az érdekes órának hamar vége lett. Házi feladatként a Big Bent kell megépítenünk papírból. – **Dékány Máté, Zemkó Attila, Miskolci Helga és Spasić Nikola**

Természetből felmérőt írtunk. Nagyon jól sikerült. Sokan kaptunk ötöst. Az osztály átlaga 4,46 lett. – **Savović Mila**

A legutóbbi tornaórát a felsőben tanító Kiss Klára tornaszakos tanár tartotta. A magasugrást gyakoroltuk vele. A szivacsokkal való bemelegítő gyakorlatokat élveztem a legjobban. Sokat nevtünk. Nekem tetszett az óra. – **Fehér Noémi és Kávai Rita**

Ezen a héten a 4. c-eknek spanyol matekórája volt. Azért neveztek el így az órát, mert nemigen értettük, amit a tanító néni magyarázott. A terület mértékegységeivel ismerkedtünk. – **Sipraga Lúna**

Amikor a suliba betévedt két galamb. Az egyiket osztálytársunk, Szabi fogta meg, a másikat a takarító néni. Szegény galambok! Nagyon megrémültek. Amikor kikerültek a szabadba, még repülni sem mertek. – **Nikolics Blanka**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Tudósítások

(4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka)

Matekból a milliónál nagyobb számokat tanuljuk. Minden óra elején villámfelmérőt írunk belőle. – **Zemkó Attila és Savović Mila**

A legutóbbi emeltszintűn gyermekkorunk legérdekesebb történeteit elevenítettük fel. Képeket hoztunk be. Kíváncsian vártam az órát, mert érdekelt, hogy ki mit csinált baba- illetve kisgyerekkorában. Rengeteget nevtünk a történeteken. – **Dékány Máté**

A legutóbbi díjunk Új-Zélandról érkezett. Nikolics Blanka első díjas lett, én meg dicséret oklevelet kaptam. Nagyon örültünk. – **Spasić Nikola**

Nálunk járt a biológia-tanár, Cibolya Sostarity Klaudia. Kedves. Két órát tartott nekünk. Nagyon tetszett, mert először kukkanthattunk be a biológia rejtelmibe. Új dolgokat tanultunk meg az élőlényekről. Most hallottunk először az amőbákról, a papucsállatkáról, de beszélt a baktériumokról, gombákról, növényekről, állatokról. Tetszett az óravégi játék is. Alig várom, hogy ötdikés legyek, s ismét találkozhatok vele!

Szakáll Edina, Dékány Máté, Nikolics Blanka és Spasić Nikola

Egy magyarországi rajzpályázaton különdíjas lettem. A díjkiosztót Szabadkán, a Városházán rendezték meg. Összesen 16 szabadkai és hajdújárasi kisdíjakot díjaztak. Értékes ajándékokat kaptunk. Én rollert vihettem haza. Nagyon örültem neki.

Sipraga Lúna

Ismét Aracson

Iskolánk felsősei októberben ismét útra keltek. Óbecsére, Aracsra és Topolyára mentünk. Én a Than-házba régi ismerősként léptem be, mert már legalább öt alkalommal voltam, de aztán mégis belevetettem magamat az interaktív játékba. Hát, az az igazság, hogy Aracs sem volt új nekem, nem is olyan régen jártam ott – szerencsére, mert most felújítás alatt van, és kevésbé lehetett látni a falait, mint korábban. Amikor a zsilipet is elmentünk megnézni, már olyan érzésem volt, hogy mindent láttam életemben, mert becsei barátaimmal, Annával és Lackóval már ezt is megközelítettem. Szerencsére Topolyán én is új dolgokkal ismerkedtem meg a tájházban és a kovácsműhelyben. Itt még nem jártam. A kovácsműhelyben kocsikat és szerszámokat láttam.

Azért is jó volt ez a kirándulás, mert találkoztam a nyáron megismert szilági barátaimmal, Ronival és Csabival. Ők is velünk utaztak.

Zámbó Illés, 6. osztály, Bácskertes

Érvek a sütőtök fogyasztása mellett

A sütőtök az őszi és a téli filléres csodaszere, amelynek most megtudhatod az 5 legjobb tulajdonságát.

Vitaminbomba

A sütőtök gazdag A-, B₁-, B₂-, B₃-, B₆-, C-, D- és E-vitaminban, valamint különböző ásványi anyagokban, pl.: magnézium, kalcium, foszfor, vas, cink és kálium. Magas béta-karotin tartalma adja a gyönyörű narancssárga színét, A-vitaminná alakulva pedig nagy szolgálatot tesz szemünk egészségéért.

A sütőtök képes csökkenteni az allergia néhány tünetét, az asztmás rohamokat, magas antioxidáns tartalma pedig erősíti és ellenállóbbá teszi immunrendszerünket.

Segíti a fogyókúrát

Mivel a sütőtök 90 százaléka víz, így kalóriatartalma olyan alacsony, hogy a fogyókúrázók is bátran fogyaszthatják. Serkenti az emésztést, támogatja a máj működését,

valamint méregtelenítő hatással is rendelkezik, így nemcsak megengedett, hanem egyenesen ajánlott egy őszi diétába való beépítése.

Szépíti a bőrt

Különösen az A- és E-vitamin-tartalma szépíti, hidratálja bőrünket, valamint szép, fényes csillogást ad neki. Rendszeres fogyasztása során, a méregtelenítő hatása, valamint bőrnugtató összetevői révén segít megszüntetni a pattanásokat.

A magja is értékes

A magja a húshoz hasonló mértékben rendelkezik vitaminokkal és ásványi anyagokkal. Kiváló kiegészítője lehet egy salátának, de két főétkezés között egyúttal tökéletes nassolnivaló. A chipsek helyett rágcslálj inkább tökmagot!

Igazi finomság

A sütőtök íze alapvetően édes, ezért ha kedveled a könnyen elkészíthető, mégis egészséges édességeket, akkor egyszerűen csak told be a szeletekre vágott sütőtököt a sütőbe és süsd, amíg kellően puhának nem talárod. A sütési idő 15–20 perc, de ha nem

vagy biztos benne, akkor az a legegyszerűbb, ha szemmel tartod a tökszeleteket, és időnként megszurkálod őket villával.

Nagyon sokoldalúan felhasználható zöldség, készíthetünk krémlevest belőle, sütvé, pirítva, tésztával kiváló főételt, vagy akár desszertet, tökös pitét, csokoládés tökös muffint. A sütőtökhöz illő pikáns fűszerek a curry és chili.

Mentovics Éva

Mi lehet a tökből?

Zöldségeskert legvégében tengette az életét, s ott várta be, hogy majd a fagy megcsipdesse levelét.

Zöld szárain vagy száz indata tekeredik, kanyarog. Olyan tök ez, mely szereti a hideget, a fagyot.

Az elsárgult leveleit őszi szellő kergeti. Orcáját a dér megcsipte – igaz, jól is áll neki.

Szeletekre felvagdossva akár meg is sütheted. Tetejére mézet csorgatsz, és már nyomban eheted.

De ha mókás kedved támad: fogj egy kést és kanalat, vagdoss ki az oldalából szemet, orrot, fogakat!

Kapard ki a közepéből a lapos kis magvakat – azoknak majd hidd el, télen örülnek a madarak.

Közepére tégy egy gyertyát, kérd meg anyát: gyűjtsa meg... tedd vissza a kis kalapját, s ott vigyorg majd neked.

Sütőtökös golyók

Ha nem szereted az egyszerű sült tököt, kóstold meg ezeket az isteni golyókat. Nagyon finomak, különösen, amikor már lehűtöttük őket.

Hozzávalók 4 főre: 1 kg sült sütőtök (húsa, héj nélkül), 0,5 kg darált háztartási keksz, kb. 6 evőkanál méz, 10 dkg cukor, 2 evőkanál vaníliás cukor, 2 evőkanál rumaroma, 1 csapott kávéskanál fahéj, 10 dkg kókuszreszelék.

Elkészítés

Süsd meg tepsiben a sütőtököt. A sült tököt törd össze villával.

Keverd össze a darált háztartási kekszel, és add hozzá a mézet, a cukrot, a vaníliás cukrot, a rumaromát és a fahéjat, majd gyúrd lágy masszává.

A masszából nedves kézzel formázz kis gombócokat, majd a gombóckákat forgasd meg kókuszreszelékben.

Részeg

A rendőr leállít egy gyanúsán cikcakkban hajtó autóst.

- Ha ilyen állapotban van, miért nem adja át a volánt a feleségének?
- Nézze! Az lehet, hogy részeg vagyok, de bolond nem!

Távolról jött

- Honnan lehet megismerni a távolról jött embert?
- ???
- Közelről.

A sas és a veréb

Repül a sas nagy dölyfösen fönt az égen. Utánarepül a szerény, kicsi veréb. Egyszer csak megkérdezi a szerény, kicsi veréb:

- Nagy sas! Mondd, hová repülsz?
- A nagy, dölyfös sas repül tovább. A szerény, kicsi veréb megkérdezi:
- Nagy sas! Mondd, hová repülsz?
- A nagy, dölyfös sas megint válasza sem méltatja a szerény, kicsi verebet. De a szerény, kicsi veréb igen kitartó, és megint megkérdezi:
- Nagy sas! Mondd, hová repülsz?
- Mire a sas:
- Honnan tudjam?

Igazgató és munkatárs

- Két dologra nagyon kényes vagyok - mondja az igazgató az új beosztottnak.
- Az egyik a tisztaság. Meg is kérdezem: alaposan megtisztította a cipőjét a bejárat előtti lábtörlőn?
- Természetesen, igazgató úr - igyekszik jó pontot szerezni az új munkatárs.
- A másik dolog, ami még fontosabb nálam, az az őszinteség. Úgyhogy nem árt, ha tudja, hogy az ajtó előtt nincs lábtörlő.

- Őszinte leszek. Tudok beszélni, csak éppen veled nem szeretek beszélgetni.

Matek

- Tanár:
- Ha négy légy volt az asztalon, és egyet agyonütöttünk, akkor mennyi maradt?
- Móricka:
- Egy, tanító bácsi.
- Tanár:
- Hogyhogy?
- Móricka:
- Az, amelyiket agyonütöttük!

Idős hölgyek beszélgetnek

- Az én uram 80 éves, és egy szál ősz haja sincs!
- Az hogy lehet?
- Tök kopasz!

Udvarias Terminátor

- Mit mond az udvarias Terminátor?
- ???
- Elnézést, hogy félbeszakítom.

Móricka szomjas

- Mama! Mamaaaa!
- Hallgass! Ha még egyszer megmukansz és mamázol, elverem a fenekedet, te kis mihaszna! - fenyegeti meg az anyja Mórickát, aki sehogy sem akar elaludni.
- Kis idő múlva:
- Kovács Jánosné, szomjas vagyok.

Vétel és eladás

- Idős úr óvakodik be a belvárosi üzlet ajtaján.
- Kérem szépen, az ajtón azt olvasom, hogy „Vétel és eladás”. Tulajdonképpen mit vásárolnak?
 - Mindenféle felesleges, ócska, semmire sem jó vacakot.
 - És mit adnak el?
 - Csupa értékes, antik holmit!

Ámulat

Az újdonsült autótulajdonos mérgesen ront be a kocsira előző gazdájához:

- Amikor a kocsira alkudoztunk, maga azt mondta, egyik ámulatból a másikba fogok esni! És most tessék, be sem indul a járgány!
- No látja, ez az első...

Jó vicc

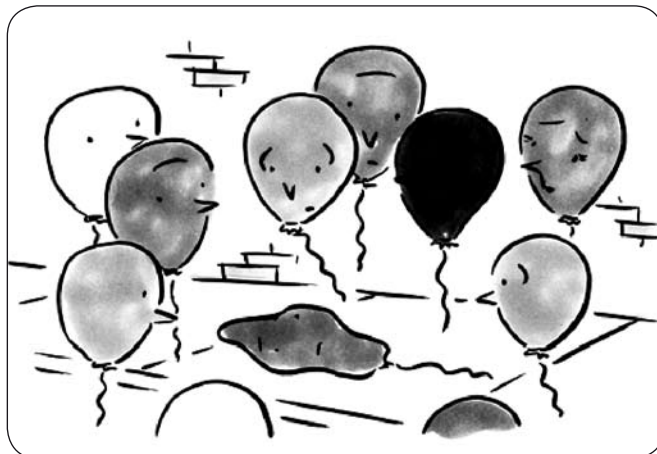
- Két skót találkozik. Az egyik megkérdezi:
- Ismered az egyik rólunk szóló jó viccet?
 - Nem én. Meséld el.
 - Ha adsz egy pennyt, elmondom.
- A másik skót egy pillanatra meglepődik, majd felnevet:
- Hahaha! Valóban jó vicc!

Álomolvasó

- Egy reggel Kovácsné kacéran pillant a párjára:
- Képzeld, ma éjszaka azt álmodtam, hogy egy igazi gyöngysort vettél nekem. Szerinted ez mit jelent?
 - Majd a születnapodon meglátod - mosolyog sejtelmesen a férj.
- Az asszony már alig várja a nagy napot. Amikor elérkezik, a férje beállít egy csokor virággal és egy díszes csomaggal. A feleség izgatottan kibontja a csomagot, és egy könyvet talál benne, amelynek a címe: Álmoskönyv.

Fogorvosnál

- A fogorvos kényszeredett arccal közli betegével a döntést:
- Sajnos, hölgyem, ki kell húznom az összes fogát, annyira rosszak.
 - Doktor úr, egyet azért mégis hagyjon meg elől, a szép mosolyom miatt!

- Mindenki hátra! Adjatok neki egy kis levegőt!

Tandem

Két barát teker felfelé az emelkedőn tandembiciklivel. Ahogy felérnek a csúcsra, az, amelyik elől ül, megszólal:

– Hú, de nehéz volt tekerni, hogy ide felérjünk.

Erre a másik:

– Hát még nekem milyen nehéz volt végig fékezni, hogy vissza ne guruljunk.

Szauna

Két szauna beszélget:

– Téged miért zártak be?

– Gőzöm sincs...

Tisza

Feleség a férjnek:

– Nézd, hogy háborog a Tisza!

– Persze, mert most dobtam bele a süteményt, amit anyád sütött!

Szemorvos

– Doktor úr – mondja a beteg a szemorvosnak –, ma reggel észrevettem, hogy az egyik szemem nem olyan, mint a másik.

– Valóban? – kérdezi a szemész. – És melyik?

Ocsmány hentes

Nyuszika felhívja telefonon a hentest:

– Van disznófüled?

– Van.

– Hát marhanyelved?

– Van.

– És csirkelebed?

– Az is van.

– Hát akkor nagyon ocsmány lehetsz...

A jó hír

Este hazamegy a feleség. Így szól a férjéhez:

– Van egy jó és egy rossz hírem. Melyiket mondjam előbb?

– A jót.

– Működött a légszák!

Sakkbajnok

– Képzeld, megvertem egy sakkbajnokot és egy pingpongbajnokot is!

– Az lehetetlen!

– De igaz. A sakkbajnokot pingpongban, a pingpongbajnokot meg sakkban vertem meg.

Termosz

Egy szőke bemegy a boltba, és rámutat egy tárgyra. Kérdi az eladót, mi az?

– Termosz – feleli az eladó.

– Mire jó?

– A meleget melegen, a hideget pedig hidegen tartja.

Megveszi, és másnap bemegy vele a munkahelyére. Előveszi a termoszt. Kérdi tőle a kollégája: mi az?

– Termosz.

– Mire jó?

– A meleget melegen, a hideget hidegen tartja, ezért raktam bele egy csésze forró teát, meg két gombóc fagyit.

Ejtőernyős

Híres ejtőernyőstől kérdezik:

– Mi ösztönözte rá, hogy először kiugorjon egy repülőgépből?

– Tudja, mikor a második hajtómű is ki-gyulladt...

Víz nélkül

– Meddig bírja a teve víz nélkül?

– ???

– Élete végéig.

Képeslap az egyetlennek

Egy férfi bemegy az ajándékboltba, és elkezd a képeslapokat nézegetni. Az eladó odamegy hozzá, és megkérdi:

– Segíthetek valamiben?

– Igen, tud adni olyan képeslapot, amit a szerelmének szokott küldeni az ember?

– Hogyne, van egy olyan szövegű, hogy: „Életem egyetlen szerelmének”.

– Nagyon jó, kérem az egész dobozzal!

Pálinka

Azt mondja egy férfi a papagájának:

– Most lemegyek a boltba, de ha megint megiszod a pálinkámat mire visszaérek, egyenként tépkedem ki a tollaidat.

Le is megy a boltba, kis idő múlva visszajön és látja, hogy elfogyott a pálinka. Ránéz a papagájra, aki a csőrével épp a saját tollait tépkedi:

– Kell a francnak ez a sok toll!

James Bond

– Hogy válaszol James Bond, ha megkérdezik tőle, hogy mennyi az idő?

– ???

– Három. Negyed három.

Az érem másik oldala

Bíróságán:

– De hát maga már többször volt büntetve!

– Ne legyen ilyen egyoldalú, bíró úr, többször voltam szabadlábon is

– Ha azt akarom, hogy kitakarítsa a garázst, csak elrejttem bent a távirányítót.

– Persze hogy nem működik. Az egy szemetesládá.

Szabadkai cserkészek a kishegyesi cserkésznapon

2013. október 19-én a szabadkai cserkészek izgatottan ébredtek, mivel már korán reggel indultunk a kishegyesi cserkésznagra. A hűvös októberi reggel ellenére elég sokan mentünk. Busszal utaztunk, majd Kishegyesről traktorral folytattuk az utat a Welker-tanyára. Megjegyzem, a városi gyerekeknek nagyon tetszett a traktorozás.

Mikor megérkeztünk a tanyára, néhányan boldogan idézték fel a nyáron ott töltött tábori pillanatokat, a többiek pedig, akik még nem jártak ott, ámulattal nézték a szép alföldi tanyát. Az első gyülekező alkalmával a vezetőink ismertették velünk a szabályokat és a napi programot. Mivel majdnem kétszázan voltunk, a nagy „sereg” rögtön három csoportra oszlott. Voltak, akik métát játszottak, mások cserkészfociztak, megint mások kézműveskedtek vagy kölelet húztak.

A Welker-tanya csodálatos hely. Van egy épület, amely megvédi a gyerekeket az esőtől, asztalok az étkezésre, egy hosszú lejtő, ahol eshetnek-kelhetnek, annak ellenére, hogy sokszor mondták nekik: „Ne szaladgáljatok a lejtőn, mert meredek, és elcsúsztok.” És ami a legjobb: hatalmas mező a szórakozásra, játékokra, barátkozásra, sétákra. Játék után csoportos fényképezkedés következett, utána pedig a várva várt ebéd. Nem csalódtunk az ügyes szakácsokban: nagyon finom paprikást készítettek nekünk. Olyan sebességgel ettük meg, mintha már vagy húsz napja nem ettünk volna.

Ezt követően lassan indultak a további programok: palacsintasütő verseny és szám-

háború. Szabadkáról csak az én őrsöm (Liliom őrs) jelentkezett sütni. Hoztunk magunkkal sütit, töltelékeket és a dekorációhoz szükséges dolgokat. A versenynek három kategóriája volt: íz, gyorsaság és dekoráció. Miután megsü-töttük az egyszerű és a színes palacsintákat is, elkezdtük a lányokkal kidekorálni és megtölteni azokat. Jól sikerültek, mindenkinek tetszett. Díszítő- és ízesítőelem gyanánt felhasználtunk eurokrémet (nutellát), banánt, gumicukrot, tejszínhabot, csokiöntetet és tortaszórót is. A őrsöm specialitása a magyar zászlós palacsinta volt, amit szórával és tejszínhabbal sikerült elkészíteni. Közben a számháború is elindult. Körülöttünk szaladgáltak a számháborút játszó gyerekek is, akik láthatólag nagyon élvezték a programot, még a sok-sok palacsinta sem tudta őket megállásra ösztönözni.

Miután mindenki meguzsonnázott a finom palacsintákból, egy kis pihenő volt. Beszél-

gettünk, futkároztunk, barátkoztunk. Lassan besötétedett, és kezdetét vette a tábornúz. Énekeltünk, majd a verseny eredményhirdetése következett. Az őrsöm is jó eredményeket ért el. Még 3 őrrel együtt elsőkké lettünk gyorsaságkategóriában, és másodikok izkategóriában. A tábornúz után a tanyáról már indult is a traktor a szabadkai és a kelebiai gyerekekkel megpakolva. Visszaszálltunk a buszra és folytattuk utunkat haza.

Szomorúan búcsúzkodtunk a többiektől, abban a reményben, hogy jövőre is eljöhettünk erre a csodás helyre. Véleményem szerint minden gyerek, aki részt vett ezen a gyereknapon, felejthetetlen élményként fog visszagondolni rá. Köszönjük a kishegyesieknek, köszönjük, Kecskés Endre főszervezőnek!

Sótanyi Zsófia,
a Liliom őrs megbízott őrsvezetője

Cserkészek évvárója

Sikeres rendezvénnyel zárta a 2013-as cserkészévet az Észak-bácskai Magyar Cserkészegyesület. Az egész napot igénybevevő találkozóra október 19-én került sor a kishegyes melletti Welker-tanyán. A tanyán majdnem 200 résztvevő volt több helységről: Kishegyes, Szabadka, Kelebia, Temerin, Csantavér, Palics. Színes program, jó hangulat és egy kis csipős hideg jellemezte a rendezvényünket.

A rendezvény vezetője és az egyesület ügyvezető elnöke, Kecskés Endre megelégedését fejezte ki a jól teljesített évvel kapcsolatban. Terveink alapján a következő évet is szeretnénk ilyen pozitív eredménnyel zárni. Programjaink között szerepel egy nagy egyesületi tábor, kirándulások, továbbképzések és a csantavéri cserkészcsapat újraindítása.

Szabó Hunor segédtitisz

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info